Ўзбекистон овози

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

№ 22 (21. 141) 1992 йил 30 январь, пайшанба

Баҳоси 35 тийин.

ХДП: АДОЛАТГА, ҲАМЖИҲАТЛИККА ЧАҚИРАДИ

Халқимиз юзага келган вазиятни, бугунги ҳаётни ҳисобга олиб, иқтисодий барқарорликни таъминлаш чорасини амалга оширишни кутяпти. Эски тузум асорати, касофати туфайли бугун халқимиз оғир аҳволга тушиб қолди. Унинг бурнини қонатмасдан ёруғ ҳаётга олиб чиқиш ҳозирги кундаги энг асосий ва долзарб вазифаларимиздан биридир.

Адолат нуқтаи назаридан қараганда ҳам кўп болали оилалар, ногиронлар бозор иқтисоди зарбаси остида қолганлар, ўзини ўнглаб ололмаётганлар, хуллас ёрдамга, мададга муҳтожларни Президент ўз паноҳига олиши шарт деб ҳисоблайман.

Халқни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш чоралари кўрилади. Бу соҳада талон системаси сақлаб турилади. Унга риоя қилиш устидан қаттиқ назорат ўрнатилади.

И. А. КАРИМОВ
Ўзбекистон Республикаси Президенти

КЕЛАЖАКНИ КЎЗЛАЙЛИК

ҚУВА РАЙОНИДАГИ «ГУЛИСТОН» ЖАМОА ХЎЖАЛИГИ ВА ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТИ АЪЗОЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКАДАГИ БАРЧА ДАВЛАТ, ЖАМОА ХЎЖАЛИКЛАРИ, МЕҲНАТ ЖАМОАЛАРИГА МУРОЖААТИ

Азиз биродарлар! Мана бир неча ойдирки Ватанимиз узра озодлик, мустақиллик байроғи хилпираяпти. Мустақилликни мустаҳкамлаш йўлида Президентимиз ва ҳукумат олиб бораётган сиёсатни қўллаб-қувватлаш, уларнинг фаолиятини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ҳар бир виждонли киши учун ҳам қарз, ҳам фарз. Тошкентнинг Талабалар шаҳарчасида бўлиб ўтган машъум воқеалар ҳаммамизни юртимизнинг келажаги бўлган ёшлар, ўқувчи ва талабалар муаммоларига чуқурроқ ёндашишга чорлайди. Зеро бугунги талаба эртанинг етук инженери, тижоратчиси, шифокори ва олимидир.

Шубҳа йўқки, мустақил Ўзбекистонимиз жаҳоннинг тараққий этган мамлакатлари қаторидан жой олади. Бу эса ўқувчи ва талабаларимизнинг шу бугун билимларни қай даражада эгаллаб бораётганлигига ҳам боғлиқдир. Бунинг учун на фақат ота-она, олий билимгоҳлар жамоалари, балки шу талабани ўз бағридан учирма қилган давлат, жамоа хўжалиги, бошқа меҳнат жамоалари ҳам масъулдир. Жамоамиз меҳнаткашлари ўзаро маслаҳатлашиб ўз талабаларимизга баҳоли қудрат ёрдам беришга қарор қилдик. Ўтган йили хўжалигимиз 17,5 миллион сўм даромад қилган эди. Биз ўша даромаднинг 200 минг сўмини талабаларимизнинг моддий-маиший аҳволини яхшилаш учун ажратдик. Бу ғамхўрликка талабаларимиз аъло ўқиш, юксак интизом билан жавоб берадилар деб ишонамиз. Меҳнат жамоалари вакиллари ўз ҳудудларидан чиқиб олис шаҳарларда ўқиётган талабалар билан тез-тез учрашиб туришлари даркор. Болаларимизни юрак меҳри билан буркайлик. Улар орқаларида суянчиқлари борлигини сезиб кўнгиллари тўқ ҳолда билим чашмаларидан тўйиб-тўйиб баҳраманд бўлаверсинлар. Ажойиб мутахассис, истеъдодли олим, халқимиз учун фойдали кишилар бўлиб етишаверсинлар.

Мурожаат «Гулистон» жамоа хўжалиги аъзолари тўпланган митингда қабул қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ АВИАКОМПАНИЯСИНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

«Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг асослари тўғрисида» Ўзбекистон Республикасининг Қонунига мувофиқ ва Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ҳаво транспортини бошқариш тизимини такомиллаштириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Фуқаро авиацияси бошқармаси, фуқаро авиациясининг 243-заводи, «Авиастрой» қурилиш-монтаж бирлашмасига қарашли «Авиаспецмонтажналадка» хўжалик ҳисобидаги участкаси негизида Ўзбекистон миллий авиакомпанияси — «Ўзбекистон ҳаво йўллари» ташкил қилинсин.

2. Ўзбекистон миллий авиакомпанияси — «Ўзбекистон ҳаво йўллари» Ўзбекистон фуқаро авиацияси бошқармасининг ҳуқуқий вориси деб ҳисоблансин ва у Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ҳаво транспорти соҳасидаги сиёсатни ишлаб чиқиш, мувофиқлаштириш ва амалга оширишни таъминлайдиган фуқаро авиацияси масалалари билан шуғулланувчи давлат бошқарув органи қилиб белгилансин.

3. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси мазкур фармонни рўёбга чиқаришнинг ташкилий чора-тадбирларини кўзда тутувчи қарорни бир ҳафта муддат ичида қабул қилиб, авиакомпаниянинг тузилмаси ва низомини тасдиқлаши зарур.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ
Тошкент шаҳри,
1992 йил 28 январь.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ ГВАРДИЯСИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Вазирлар Маҳкамаси «Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг асослари тўғрисида»ги 1991 йил 31 августда қабул қилинган Қонуннинг олтинчи моддасига мувофиқ қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг, фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқлари ва эркинликларини ва республиканинг ҳудудий яхлитлигини ҳимоя қилиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ҳарбий қисмларидан бирининг негизида Ўзбекистон республикаси миллий гвардияси бригадаси тузилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ушбу ҳарбий қисмни шахсий таркиби, қурол-яроғлари, техникаси ва ўзга мулки билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги ихтиёрига топширсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Тошкент олий ҳарбий-техника билим юрти бинолари ва иншоотлари мажмуи миллий гвардия турадиган жой деб белгилансин ва бу мажмуа Ўзбекистон республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги балансига ўтказилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси миллий хавфсизлик ташкилоти собиқ СССР Давлат хавфсизлиги комитети илмгоҳи филиалининг хизмат биноларининг бутун комплексини, иморатларини ва қурилмаларини мол-мулки ва жиҳозлари билан биргаликда бир ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги балансига топширсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги миллий гвардия бригадаси тузилиши, низоми ва ходимлари рўйхатига доир таклифларни бир ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин, бунда ҳарбий хизматчилар, уларнинг оила аъзолари учун белгиланган барча ҳуқуқлар ва имтиёзлар миллий гвардияга жорий этилишини ҳамда алоҳида хизмат шароити учун йигирма фоиз миқдорида оширилган устама белгилашни кўзда тутсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги, Молия вазирлиги, Иқтисод комитети Ўзбекистон Республикаси миллий гвардиясини пул ва моддий-техника билан таъминлаш масаласини бир ҳафта муддат ичида кўрб чиқсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

ВОҚЕА ТАФСИЛОТЛАРИ ЎРГАНИЛМОҚДА

Шу кунларда ҳамма жойда дув-дув гап. Яқинда Талабалар шаҳарчасида бўлиб ўтган воқеаларни ҳар ким ҳар хил шарҳлайди. Эшитма, норасмий гаплар жуда кўп. Икки кунлик тўполонда неча киши қурбон бўлган ва қанча одам жароҳатланганлиги ҳақида ҳанузгача аниқ маълумотлар йўқ. Бу ҳақда республика ҳукумати томонидан тузилган нуфузли комиссия яқин орада ўз фикрини холисона айтади, деб умид қиламиз.

«Нега шундай бўлди?» «Ҳимоясиз, қуролсиз талабаларга ўқ отишга ким буйруқ берди экан?», «Энди шу жанжалларни тинчитиб юборишармикин, ё...» «Гуноҳкорлар топилиб жазоланармикин ёки бу шуйқон ҳам Фарғона, Ўш, Паркент, фожиалари каби» «қор ёғди, излар босилди» бўлиб кетармикин?. Тўғрисини айтганда айни кунларда кўпчиликни ана шу саволлар қийнаб юрибди.

Одамларнинг тинчи бузилган. Шу кунларда Талабалар шаҳарчаси файзсиз, ҳувиллаб қолган. Яқинда шаҳарчада бўлиб ўтган нохуш воқеаларнинг гувоҳи сифатида ўзимнинг баъзи мулоҳазаларимни айтиб ўтмоқчиман.

Холисанлилло қилиб айтганда, 16 январь куни талаба-ёшлар кўчага чиқиб, ҳақларини талаб қилишди. Тасаввур қилинг, дўконда кечагина 10 тийин бўлиб турган бир дона оби нон бугун 63 тийин бўлиб турса. Алам қилмайдими? Албатта алам қилади-да. Бундан ташқари талабалар январь ойи учун оширилган стипендия ва купон олиб улгурмасдан маҳсулотлар бир неча барабар оширилган нархда сотила бошланди. Бу ҳол талабаларни анча гангитиб қўйди, албатта. Бундан ташқари, нархнинг ошиши, купон системаси татбиқи ҳақида ёшлар орасида ўз вақтида тарғибий, тушунтириш ишлари олиб борилмади. Матбуот, радио, телекўрсатувлар аҳоли ўртасида нарх-наво билан боғлиқ муаммоларни етарли даражада ёритиб бера олди, дея олмаймиз.

Талабалар шаҳарчасидаги ойналари чил-чил синдирилган воситачи дўкон, бир неча сомсахона, ётоқхонлар, газета киоскаларини кўриб, юрагингиз ачишади. Ётоқхоналарга бостириб, эшикларни бузиб, синдириб кирган ОМОНчилар ҳимоясиз талабалар, ҳатто қизларни аямасдан калтакладилар, уларга қарата ўқ уздилар. Ҳақорат қилдилар. Бунга жуда кўплаб мисоллар келтириш мумкин. ОМОНчиларга энг сўнгги чорани қўллашга ким ҳуқуқ берди? Ахир бу улар томонидан қилинган ваҳшийлик эди-ку! Шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, биз талабаларни юз фоиз оқлаш фикридан йироқмиз. Тўғрисини айтиш керак, улар ҳам баъзида қулоқларига гап кирмай, ўта қизиққон бўлиб кетишади. Тезда жаҳл отига миниб, ҳиссиётга берилишади. Бундай қизиққонлик шубҳасиз кўпинча кўнгилсиз ҳолларга олиб келади.

16 январь куни митингга чиққан талабалар ҳукумат раҳбарларидан қуролланган ва Талабалар шаҳарчасини ўраб турган ОМОНчиларни тезда олиб чиқиб кетишни талаб қилишди. Аммо уларнинг талаби қондирилмади. Шу орада тўпланиб турганлардан бири осмонга тош отди. Кимдир-кимга тегажағлик қилди. Ана шундан кейин қутирган ОМОНчилар қурол ва куч ишлатдилар.

Ким билади дейсиз, кимдир ОМОНчиларнинг ғашини келтириб, уларнинг охирги чора кўришларидан манфаатдор бўлгандир? Афсуски, ҳозирча бир нима дейиш қийин. Неки бўлса ҳам, ҳимоясиз ёшларга ўқ отмаслиги керак эди.

17 январь куни ҳам деярли шу аҳвол давом этди. 16 январь фожиаларидан ОМОНчилар тегишли хулоса чиқармадилар. Шу куни Талабалар шаҳарчасида митинг ўтказилди. Кўп минг сонли митинг тарқагач, ОМОНчилар ётоқхоналарга тарқалаётган талабаларга ҳужум қилишди. Улар яна бир неча ётоқхоналарга бостириб кириб, гуноҳкорни ҳам, бегуноҳни ҳам баравар савалаб, ҳамма ёқни вайрон қилишди. Масалан, ОМОНчилар 84, 85, 89-ётоқхоналар эшигидан кирмасдан ойнаванд айвонни резина таёқ билан уриб, чил-чил синдиришди ва ошхонада овқатланиб ўтирган йигит-қизларни савалаб кетишди. Қўшни 84-ётоқхонада ҳам худди шундай аҳвол юз берди. Буни ваҳшийлик деб баҳолашдан ўзга таъриф йўқ.

Очиғини айтиш керак, Талабалар шаҳарчасида озиқ-овқат таъминоти мақтанарли даражада эмас. Кейин, савдо шахобчаларида, овқатхоналарда қаллобликлар ҳам авж олган. Айрим савдо ходимлари талаба деганда оёғининг учи билан кўрсатади. Бундай муносабат ҳам ана шундай тартибсизлик, норозиликларга сабаб бўлиши табиий.

ТошДУ нинг 88 ва 85-ётоқхоналарида истиқомат қилувчи аспирант ва оилали ёш ўқитувчилар одатда якшанба кунлари талонга озиқ-овқат маҳсулотлари олишади. Уларга Талабалар шаҳарчасидаги Чимбой кўчасида жойлашган 30-магазин хизмат қилади. Нарх ошишидан илгари улар баъзи маҳсулотларни ўз вақтида олишолмади. Чунки ўша якшанба куни керакли маҳсулотлар уларга етмай қолди. Ўқитувчи ва аспирантлар орадан икки кун ўтиб (нарх ошишидан бир кун илгари) магазинга келишганда, пештахтада якшанба куни ўзларига етмай қолган маҳсулотлар турган экан. Улар сотувчилардан икки кун ололмаган маҳсулотларини беришни талаб қилишди. Сотувчилар ўзларинг озиқ-овқат оладиган якшанба куни келинглар, ўша куни берамиз, — дейишди. Харидорлар сотувчиларга вазиятни тушунтиришга ҳаракат қилиб кўришди, аммо улар эшитишни ҳам исташмади. Магазин мудири ҳам сотувчиларни қўллаб, мурожаат қилаётганларга қўполлик билан жавоб берди. Хуллас, шу куни ўқитувчи ва аспирантлар магазинлардан хафа бўлиб чиқиб кетдилар. Эртасига эса нарх ошди. Шундоқ ҳам иқтисодий ҳимоясиз ўқитувчи ва аспирантлар анчагина моддий зарар кўрдилар. Бизнинг дардларимизни ким тинглаб, ижобий ҳал қиларкин? Шу ва шунга ўхшаш мисоллар жуда кўп.

Назаримда талабалар орасида тарбиявий ишлар олиб бориш ҳам анча сусайиб кетган. Тўғрисини айтиш керак, шу кунларда ҳар ким ўзи учун яшайдиган бўлиб қолди. Талабалар ётоқхоналарида турли кеча, қизиқарли учрашувлар ташкил қилиш каби бундан 2—3 йил илгари ўтказиладиган тадбирлар, яхши анъаналар камайиб кетди. Ётоқхоналар ҳаёти жуда зерикарли.

Талабалар шаҳарчасидаги маданий марказлар яхшими, ёмонми, ҳар қалай ишлаб турибди. Аммо шаҳарчанинг 4—5 жойидаги видеозаллар ўзининг маза-бемаза, тутуруқсиз, олди-қочди фильмлари билан ёш йигит-қизларни «тарбиялашга» катта «ҳисса» қўшаётгани ҳам ҳеч кимга сир эмас. Биз эса жиммиз.

Фикримизча, Талабалар шаҳарчасида олий ўқув юртларининг 20 минг атрофидаги талабаларини бир жойда ғуж қилиб жойлаштириш ҳам шарт эмасди. Бу ҳақда матбуотда бир қанча чиқишлар бўлди, ошкора фикрлар билдирилди, аммо ҳамон бу ерда бир-бири билан баҳслашгандек осмонўпар ётоқхоналар кет-ма-кет кўкка бўй чўзяпти. Бизнингча, ҳали ҳам кеч эмас, иложи борича талабаларни шаҳарнинг турли районларида жойлаштириш керак. Бунга эришиш учун раҳбарлар бир қарорга келишлари лозим. Агар келишиб, биргаликда иш олиб борилса, ҳаммаси изга тушиб кетади. Аммо сансоларлик бўлса-чи?

Шу ерда бир жойдан иккинчи жойга кўчиш, бошқа бир бинода жойлашиш хусусида афсусли бир мисол келтириб ўтмоқчимиз: мана уч-тўрт йилдирки, биз факультетимизни университетнинг илк ташкил топган биносига кўчирмоқчи бўлиб юрибмиз. Нима учун? Чунки эски бино шаҳарнинг қоқ марказида — рўзномалар ва жаридалар биноси, радио ва телевидение, ЎзТАГ биноларига яқин жойлашган. Бу бўлажак қаламкашларнинг жумҳуриятимиз етакчи журналистлари билан янада яқиндан ҳамкорлик қилиши, машғулотларни бевосита муҳарририятлар қошида ташкил этишда жуда қўл келади. Ана шу муаммо билан бир неча ташкилотлар, расмий идораларга мурожаат қилдик, матбуотларда ҳам чиқишлар бўлди. Афсуски, бу борада ҳали бирор силжиш бўлмаяпти.

Гапнинг индаллосини айтганда, мудҳиш икки куннинг айбдорлари топилиб, жазосини олсин. Бўлган воқеалардан тегишли хулоса чиқариб, ёшлар билан ишлашни яхши йўлга қўяйлик. Токи январдаги фожиали кунлар яна такрорланмасин. Шунга умид қиламиз.

Юсуф ҲАМДАМОВ,
Тошкент Давлат университети журналистика факультети катта ўқитувчиси, филология фанлари номзоди.

ҚЎШИМЧА 78 СЎМДАН

Тошкентдаги Талабалар шаҳарчасида бўлиб ўтган тартибсизлик дорилфунунимиз профессор-ўқитувчилари, талабаларимиз қалбларини ғоят хира қилди. Бундай ярօқсиз ҳолатларга сабабкор талабалар ёки профессор-ўқитувчилар эмас Президентимизнинг Фармонларини, ғамхўрликларини кўролмаётган ёмон ниятли иғвогар, ичи қора кишиларнинг иши бўлса керак деб биламиз.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсатининг республика халқига Мурожаатини жамоамиз чин қалбдан қўллаб-қувватламоқда.

Дорилфунунимизнинг кундузги бўлимида 3600, сиртқи бўлимида 3 мингдан кўпроқ талаба таълим олмоқда. Талабаларга аввалдан бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан нарх-наволарнинг қимматлашиб бораётганлиги, озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат, хўжалик молларини республикадан ташқарига чиқариб юбормаслик учун кўрилаётган барча чора-тадбирлар ҳақида батафсил тушунтириб борилди.

Республикамиз Президенти пенсионерлар, ўқувчилар ва иш ҳақи кам бўлган одамлар қатори талабаларнинг ижтимоий турмушини яна ҳам ҳимоя қилишда ғамхўрлик кўрсатмоқда. Президентимизнинг барча Фармонлари амалга оширилмоқда. Февраль ойидан бошлаб ҳар бир талабага иссиқ овқат учун 78 сўмдан стипендияга қўшиб берилади.

Ю. СЕРЕКЕЕВ,
Нукус давлат дорилфунуни талабалар касаба уюшмаси раиси.

ҲАММАМИЗ МАСЪУЛМИЗ

Бугунги ўқувчи, талаба эртанинг етук муҳандиси, тижоратчиси, шифокори ва олимидир. Шубҳа йўқки, уларнинг интилишлари туфайли мустақил Ўзбекистонимиз жаҳоннинг тараққий этган мамлакатлари қаторидан жой олади. Бу ўқувчи ва талабаларнинг қай даражада билим эгаллаётганлигига боғлиқдир. Бунинг учун ҳар бир ота-она, олий ўқув юртлари ва жамоалар ҳам масъулдир.

— Саида Зуннунова номидаги Бўз педагогика билим юртида 1073 талаба билим олмоқда, — дейди район ижроия қўмитаси раиси ўринбосари А. Ҳошимов. Куни кеча уларнинг тушлик овқати 7 сўмданга тўғри келаётган эди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига асосан ўқувчиларга 5 сўмдан пул бериляпти. Тушлик овқат эса 2 сўмданга тўғри келяпти. Йигит-қизлар қолган маблағига нонушта ва кечки овқат билан таъминланмоқдалар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг бу борадаги ғамхўрлиги келажакни кўзлаб қилинаётган эзгу ишлардан биридир.

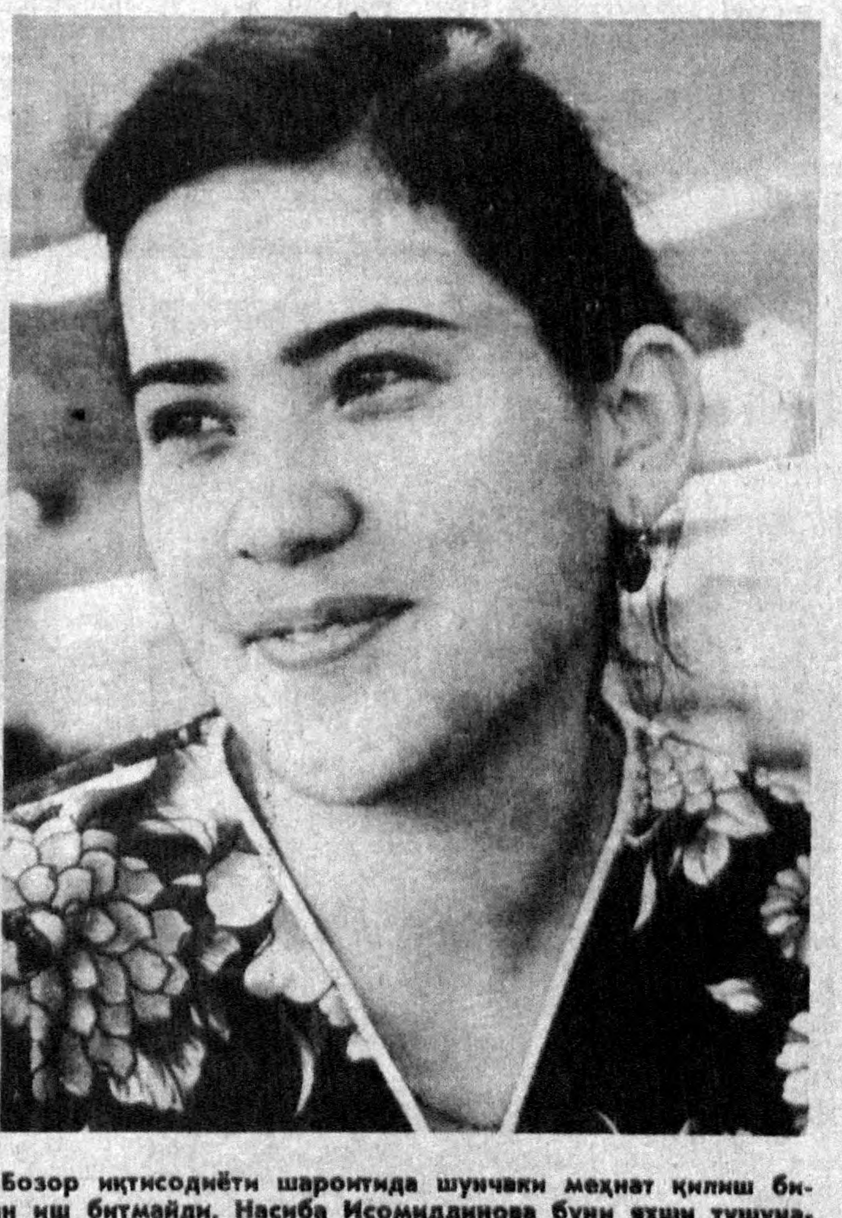

Бозор иқтисодиёти шароитида шунчаки меҳнат қилиш билан иш битмайди. Насиба Исомиддинова буни яхши тушунади. Шунинг учун ҳам у смена нормаларини 150 фоизга етказиб адо этяпти. Чевар тикувчи қўлидан чиққан маҳсулотлар доимо юқори сифатли деб қабул қилинмоқда.

СУРАТДА: Самарқанддаги «Меҳнат» тикувчилик бирлашмаси чевари Н. Исомиддинова.

Ғ. АЛИЕВ олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ РАЁСАТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси таркибида Навоий вилоятини қайтадан тиклаш ҳақида

Меҳнаткашларнинг кўп сонли мурожаат ва истакларини инобатга олиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати **қарор қилади.:**

1. Навоий вилояти аввалги чегараларида қайтадан тикланиб, унинг таркибига Бухоро вилоятининг Навоий, Зарафшон ва Учқудуқ шаҳарлари, Конимех, Қизилтепа, Навбаҳор, Навоий, Томди, Учқудуқ ноҳиялари, Самарқанд вилоятининг Нурота ва Хатирчи ноҳияларини киритиш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблансин. Навоий шаҳри вилоятнинг маъмурий маркази қилиб белгилансин.

Белгилаб қўйилсинки, Бухоро ва Самарқанд вилоят Кенгашларининг қайтадан тикланаётган Навоий вилояти ҳудудида жойлашган округлардан сайланган депутатлари халқ депутатлари Навоий вилоят Кенгашининг депутатлари бўладилар.

Халқ депутатлари Навоий вилоят Кенгаши Навоий вилояти давлат ҳокимиятининг мухтор вакиллик идораси деб ҳисоблансин.

2. Ушбу масала Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг навбатдаги сессияси муҳокамасига киритилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси
Ш. ЙЎЛДОШЕВ.
Тошкент шаҳри,
1992 йил 27 январь.

БИЛДИРИШ

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Олий Кенгаши ва ҳукумати номига Тошкент шаҳрида таълим олаётган талабаларнинг ота-оналаридан, жамоат ташкилотларидан, халқ депутатларидан шу йил 16—17 январь кунлари Талабалар шаҳарчасида рўй берган тартибсизликларни, уларнинг ташкилотчиларини қоралаб кўпгина мурожаатлар келмоқда. Уларнинг муаллифлари айрим ўқув даргоҳларида таълим-тарбия ишларининг, Талабалар шаҳарчасида маиший шароитларнинг қониқарсиз аҳволда эканлигини танқидий баҳолашни талаб этмоқдалар

Ана шуларни ҳисобга олган Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати махсус комиссия (раиси жумҳурият халқ депутати Иброҳим Файзуллаев) тузди.

Мазкур комиссия номига йўлланадиган арзу талаблар, фикру мулоҳазалар, таклифу номалар Тошкент шаҳрининг Мустақиллик майдони, 5-уй (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши биноси), 716-хонада қабул қилинади ёки 39-84-67 рақамли телефон орқали эшитилади ва ёзиб олинади. Барча хулосалару тавсиялар шу йил 17 январда тузилган республика комиссияси ва Олий ҳамда ўрта махсус таълим вазирлиги муҳокамасига киритилади.

РЎЗНОМА БАҲОСИ НЕГА ЎЗГАРДИ?

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

Бозор иқтисодиёти демократия ва ошкоралик минбари — рўзнома ва жаридаларнинг баҳосига ҳам таъсир этмоқда. Бундан на муассислару на халқ қатори юрт хизматига ҳамиша қамарбаста бўлган журналистлар ҳеч қандай наф кўраётгани йўқ. Ўтган йиллари тоннаси 250—280 сўм турган газета қоғозининг нархи ҳозир 20 минг сўмгача кўтарилди. Бўёқлар ва босмахонада ишлатилувчи бошқа анжомларнинг нархи қарийб 40-50 баробар ортди. Темирйўл, авиация ва автотранспортда ташиш ҳамда почта ҳақи 4—7 марта кўпайди. Оқибатда ўз-ўзидан сизнинг рўзномангиз — «Ўзбекистон овози»нинг ҳам таннархи 4—5 баробар қимматлашиб кетди.

Шу муносабат билан ҳам муассислар — Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши ва рўзнома таҳрир ҳайъати чакана савдога чиқарилаётган рўзноманинг баҳосини қайта кўриб чиқиб, бир нусхасини 60 тийин ҳажмида белгилашга мажбур бўлдилар. Хуллас, рўзномага 1991 йили олдиндан ёзилиб қўйганлар ютди. Ўтган йили обунани расмийлаштирган муштарийлар «Ўзбекистон овози»ни эски нархда (бир нусхасини 10 тийиндан) олаверадилар.

1992 йилнинг қолган қисмига обуна баҳоси ўзгарди. У энди 89 сўм 60 тийин. Агар шу кунларда шу суммани тўлаб обуна бўлсангиз, 1 мартдан бошлаб рўзномани уйингизга элтиб беришади. Ҳар сони сизга 42 тийиндан тушади. Мабодо дўкондан 60 тийинга олсангиз, йил бўйи 127 сўм 20 тийин сарфлайсиз.

ОБУНА БЎЛИШГА ШОШИЛИНГ!

• ХДП: СИЁСИЙ ПАРТИЯ НУФУЗИ

Ўтган йили халқимиз ўзининг асрий орзусига — миллий давлат сифатида мустақилликка эришди.. Тарихда биринчи марта умумхалқ сайловида қонуний Президентни демократик йўл билан танлади. Ўзбекистон Республикасининг мустақиллиги тўғрисидаги референдум ўтказилди. Бу тадбирларда халқ ихтиёрий равишда хоҳиш-иродасини намоён этди. Кўп партиялилик эътироф этилди. Сиёсий партиялар ўз фаолиятларини биринчи марта парламент тарзида олиб бордилар. Шаклан ва моҳияти жиҳатидан янги типдаги Ўзбекистон Халқ демократик партияси вужудга келди. «Эрк» демократик партияси, «Бирлик» халқ ҳаракати расман тан олинди.

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг ташкил топиш даври марказнинг ҳокимиятни янгича бошқаришга қодир бўлмай қолган, республикамиз эса эскича яшай олмай қолган, марказ билан жумҳуриятлар ўртасидаги зиддиятлар янги босқичга кўчган мураккаб даврга тўғри келди.

ХДП ижтимоий муаммоларни бартараф этишнинг сиёсий йўлларини излаб, ҳокимият учун курашда бошқа сиёсий партиялар билан Ўзбекистон Конституцияси доирасида мусобақалашиб тенг ҳуқуқли шерик сифатида иштирок этаяпти. Унинг қўлида бошқалардан зиёд имтиёз ҳам, ҳуқуқлар ҳам йўқ. У КПССдан фарқли тарзда ўз сиёсатини демократик қоидалар асосида олиб боради. КПСС фаолиятида минтақаларнинг ўзига хос шарт-шароити, имкониятлари ифодаланмагани учун кўпчилик қарорларни маҳаллий шароитга татбиқ этиб бўлмасди. ХДП бу хатолардан тўғри хулоса чиқариб, ўз қарорларини тайёрлашда ва уни амалга оширишда халқнинг кенг иштирокига таянади.

Ҳозир олдимизда турган энг муҳим вазифа — умумхалқ ишончини қозонишдир. Бунга биз биринчи галда халқ билан очиқ мулоқот қилиб, унга ҳеч нарсани яширмасдан, рўйирост гапириш орқали эришамиз. Халқимиз сиёсатда эркин. Қайси партия ва гуруҳга кириш-кирмасликни унинг ўзи ҳал қилади. Бизнинг вазифамиз мураккаб, зиддиятли шароитда кишиларнинг тўғри йўл топишига кўмаклашиш, амалий ишларимиз, адолатли сиёсатимиз билан халқнинг ишончини қозониш. Бу мақсадга эришиш эса биздан мавжуд ҳар қандай имкониятдан вазминлик, эпчиллик, моҳирлик билан фойдаланишни талаб қиляпти. Чунки баъзи кишилар: «Битта партия жамиятдаги барча синф, гуруҳларнинг манфаатини ҳимоя қилолмайди» деган фикрни ўртага қўйиб, халқни чалғитишга ҳаракат қилмоқдалар.

Хўш, бу масалага адолат нуқтаи назардан ёндашадиган бўлсак ушбу даъволарни тўғри деб бўладими? Йўқ, албатта. Биз шу пайтгача партия деганда қандайдир бир синф ёки ижтимоий гуруҳларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш учун курашадиган кишиларнинг сиёсий уюшмасини назарда тутиб ўрганиб қолганмиз. Лекин унинг мақсади, сиёсий йўналиши қанчалик халқчил эканлиги эса эътибордан четда қолаверган.

Ҳолбуки, партиямиз халқнинг турмуш фаровонлигини кўтариш, ҳар бир шахснинг маънавий имкониятларини рўёбга чиқариш учун етарли шарт-шароитларни яратиб беришни, уларнинг манфаатларини тўла ҳимоя қилишни ўзининг асосий дастурий вазифаси қилиб белгилаган. ХДП ўз сафларига эзгу мақсадларни амалга оширишга аҳд қилган холис ниятли маслакдош фаолларни бирлаштирди. Унинг туб мақсади халқ тақдирида инқилобий ўзгариш қилишга, республиканинг мустақиллигини таъминлашга қаратилган.

Партиямиз янгича шароитда ишлаяпти. Шу боис унинг олдида ўзига хос қийинчилик ва муаммолар ҳам туғилмоқда. Шу ўринда баъзи бир жиҳатларга эътиборни қаратмоқчиман. Янги партиянинг хўжалик ишларига бўлган муносабатларини қандай белгилаш, улар билан қандай ишлашни ҳали кўпчилик аниқ-равшан тушуниб етганича йўқ. Хўш, партиянинг хўжалик ишларига муносабати қандай бўлади? У хўжалик ишлари, ишлаб чиқаришга бевосита раҳбарликни даъво қилмайди. Ҳа деганда уларнинг фаолиятига аралашавермайди. Ўзининг асосий эътиборини хўжаликлар фаолиятини сиёсий жиҳатдан мувофиқлаштириб туришга, кишиларни тарбиялаш, шахсларнинг манфаатларини ҳимоя қилишга қаратади. Яъни маҳаллий шароит талабидан келиб чиқиб, мавжуд имкониятларни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқариш масалаларини омманинг кенг иштирокида биргаликда муҳокама қилади. Вужудга келган ва ҳал этилиши лозим бўлган муаммоларни бартараф этишнинг сиёсий йўли ва усулларини ишлаб чиқади. Умуман, партия ташкилотлари маҳаллий шароитнинг иқтисодий, социал, экологик муаммоларини ҳал этиш йўлларини ишлаб чиқиш, уни амалга ошириш учун хўжалик, корхона, ташкилот раҳбарларига тавсия беради. Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда ҳам шу принципга амал қилади. Ўз тавсия ва таклифларини амалга ошириш учун курашади.

Вилоятимиздаги кишиларни партия ташкилоти билан халқ депутатлари район, қишлоқ кенгашлари ижроия қўмиталари ўртасидаги муносабати қандай бўлади, деган масала ҳам кўпроқ қизиқтирмоқда. Бундай муносабатлар шундай тарзда ташкил этиладики, партия ташкилотлари маҳаллий ҳокимиятга ўз вакиллари орқали ўзлари ишлаб чиққан таклифларни қўядилар. Ноибларнинг ишчи гуруҳлари бу таклифларни муҳокамадан ўтказиб, амалга ошириш йўлларини белгилаб беришади. Бу тизимнинг ҳокимият барча поғоналарида ишлашини тўла таъминлашимиз лозим.

Халқ билан жонли, ижодий алоқа ўрнатиш, улар билан мунтазам мулоқотда бўлиш йўлларини қидиряпмиз. Партия қуйи ташкилотларига ахборотлар беряпмиз, айни пайтда улардан жойлардаги аҳвол, халқнинг кайфияти ҳақида мунтазам маълумотлар ҳам олиб турибмиз. Партия юқори органлари билан қуйи ташкилотлар ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш имкониятларини излаяпмиз. Юқори ташкилотларга сайлаб қўйилган партия аъзолари партия қуйи ташкилотларига бириктириб қўйилмоқда. Улар қилаётган ишлари ҳақида ўзлари бириктилган бошланғич ташкилотларга ҳисоб бериб боришади. Шу билан бирга, сайлаб қўйиладиган партия органлари аъзоларини исталган пайтда алмаштириб туриладиган, ўз ишлари ҳақида халққа мунтазам ҳисоб бериб борадиган, ошкора ишлайдиган органга айлантириш йўллари ҳам ўрганилмоқда. Вилоятимиз партия кенгаши район, шаҳар партия ташкилотларининг ички ишларига бўлар-бўлмасга аралашавермайди. Қолаверса, уларнинг фаолиятларини бир қолипга солиш фикридан ҳам узоқдамиз. Лекин уларга тавсия, маслаҳат, йўл-йўриқ бериб бориляпти. Вилоят партия кенгашининг ижроия бюролари мажлислари жойларда ўтказилмоқда, муаммоларни ўз жойида ҳал қилиш йўллари қидирилмоқда.

ХДП вилоят кенгашининг декабрь ойида бўлиб ўтган ижроия бюроси мажлисида Олмалиқ шаҳри ва Бекобод район партия ташкилотларининг партия сафига аъзолар қабул қилиш ишлари ўрганиб чиқилди. Натижа шуни кўрсатдики, шаҳар ва район кенгашлари бу борада муайян ишлар қилган, лекин бу ишлар ҳали давр талабларига тўла жавоб бермайди. Омма ўртасида янги партиянинг жамиятдаги роли ва мавқеи кенг тушунтирилмаяпти, партияга қабул кўникма кучи билан давом этмоқда. Партия ташкилотлари ўз фаолиятини тўхтатган муассаса ва ташкилотларда тарғибот, ташвиқот ишлари жуда ҳам юзаки олиб борилмоқда. Бундай камчиликлар вилоятнинг барча район ва шаҳар партия ташкилотлари фаолиятига ҳам тааллуқлидир. Масалага юзаки ёндошиш иллатлари ҳали батамом бартараф этилгани йўқ. Шаҳар ва районларда тўпланиб қолган ижтимоий-маиший муаммолар, у ёки бу ҳодисанинг келиб чиқиш сабаблари чуқур таҳлил этилмаяпти. Партия ташкилотларининг котибларида маҳаллий шароитнинг иқтисодий қувватларини таҳлил қила олиш, омманинг кайфиятини сезиш каби фазилатлар етишмаяпти.

Вилоятимиз партия ташкилоти сайловолди кампаниясини қандай ўтказди? Бу даврда ўз номзодимиз юритаётган халқчил сиёсатни тушунтириш ишлари кенг кўламда олиб борилди. Аҳолига қарата И. А. Каримов номзодини қўллаб-қувватлаш тўғрисида мурожаат қабул қилинди. Халқнинг талаб-эҳтиёжлари ўрганилди.

Ҳар бир сайловчининг овоз беришда фаол қатнашиб ўз истак-хоҳишини бажаришига имконият яратилди. Вилоятимиз аҳолисининг 92,5 фоиз қисми И. А. Каримов номзоди учун, 98,8 фоизи Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги учун овоз берди.

Биз янги ижтимоий жараён — бозор иқтисодига кириб боряпмиз. Эртага ҳаёт олдимизга қандай янги масалаларни кўндаланг қўйишини олдинроқ сезиб, ҳис этиб, уни ечишга тайёр бўлиб туришимиз керак. Кишиларнинг фикр-мулоҳазалари, талаб ва таклифларини мунтазам ўрганиб, турли гуруҳлар, табақаларнинг манфаатларини ҳимоя қиладиган тадбирлар ишлаб чиқилиши тақозо этилмоқда. Ўз тажрибаларимизни яратишимиз керак.

Бу борада Бекобод шаҳар партия қўмитаси қошида иш бошлаган «Истиқбол» ижтимоий-сиёсий маркази фаолияти эътиборга лойиқ. Бу ерда бошқа миллат вакиллари ўртасида ўзбек тилида иш юритиш ўргатилмоқда. Тошкент иқтисод дорилфунуни билан «Халқаро иқтисодий ва валюта, кредит муносабатлари», «Маркетинг», «Менежмен» курслари бўйича олий маълумотли мутахассисларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш юзасидан шартномалар тузилган. Ушбу марказ хўжалик ҳисобида ишлаяпти. Бундан ташқари, шаҳарда ишлаб турган мутахассисларнинг билими, тажрибасига таяниб, шу мутахассисликларни эгалламоқчи бўлган ёшларнинг ўқиши ҳам йўлга қўйилди. Бундай тажрибани бошқа ерларда ҳам қўлланса бўлади. Вилоятимиз партия кенгашининг бўлиб ўтган ижроия бюроларидан бирида тадбиркорлик, ишбилармонлик ишлари билан шуғулланадиган марказлар ташкил этишга қарор қилингани бежиз эмас. Чунки партия кенгашларининг ўзини ўзи маблағ билан таъминлаши масаласини ҳам ҳал қилишимиз керак.

Қўшнининг чинори бўлса, сояси ўртада, деган гаплар бежиз айтилмаганлигини иқтисодий танглик даврида яна бир бор ҳис этиб турибмиз. Вилоятимиз ҳудуди Қозоғистон, Тожикистон Республикалари ҳудудлари билан туташиб кетган. Бекободлик қўшни республиканинг Нов районида ишласа, новлик Бекободда ишлайди. Қисқаси уларнинг турмуш тарзи эт билан тирноқдек бир-бирига узвий боғланиб кетган. Минтақаларнинг тўпланиб қолган ижтимоий, иқтисодий, маданий, экологик муаммоларини ўзаро ҳамжиҳатликда ҳал қилиш мақсадга мувофиқ эканлигини даврнинг ўзи тақозо этмоқда. Бекобод шаҳар партия қўмитасининг биринчи котиби бўлиб ишлаган кезларимда бу минтақанинг ўзига хос шарт-шароити, талаб ва имкониятларидан келиб чиқиб, барча муаммоларни ҳамкорликда муҳокама қилиш, биргаликда ечишга киришгандик. Бу ишларимиз ўтган йилнинг май ойида имзоланган шу минтақадаги 15 та район, шаҳар партия қўмиталарининг ўзаро ҳамкорлик шартномасида ифодаланган. Ушбу шартнома ҳудуддаги иқтисодий алоқаларни кенгайтиришга йўл очди. Чунки бу минтақада кимнинг нимага муҳтожлиги, кимнинг нимаси борлигини яхши билишади. Бу ҳозирги кун тақозо этаётган бартер асосида маҳсулот айирбошлаш ишларини анча енгиллаштиради. Вилоятимизнинг бошқа минтақаларида ҳам шундай иқтисодий ҳамкорлик қилиш имкониятлари изланмоқда.

Ўзбекистон ХДП сафига киришга иккиланиб турган кишилар руҳиятини ўрганишнинг ўзи бир масала. Уларнинг аксарияти: «Шу партия сафига кирсам, ютаманми ёки ютқазаманми?» деб ўйланиб туришибди. Бундай кишиларга табақалаштирилган ёндашув керак, деб ўйлайман. Чунки, уларнинг кўпчилиги партия сафига ўтишдан бирон-бир манфаат кўришга одатланиб қолишган. Улар бизга: «Хўш, сизнинг партиянгиз сафига кирсам, у менга қандай имтиёз беради?» деган саволни очиқдан-очиқ қўймоқдалар. Ташкилий даврда оммани ўзимизга оғдириб олиш ишлари билан шуғулландик. Лекин уларнинг имон-эътиқоди, ишончини ташкилий йўллар билан мустаҳкамлаб бўлмайди. Илгари «Ким биз билан бўлмаса — ўша душманимиз» деб келгандик. Энди эса «Ким бизга қарши бўлмаса — ўша биз билан» деган демократик принципда ишлашимизга тўғри келади.

Партия учун халқнинг ишончини қозониш, унинг раҳбарияти учун эса элнинг назарига тушишдан кўра юксак мақсад бўлмаса керак. Демократик имкониятлардан моҳирлик билан фойдаланиб, халқимиз тарихида чинакам инқилобий ўзгаришлар қилишга астойдил киришган Президентимизнинг атрофида жипслашиб, партиямизнинг халқчил сиёсатини изчил амалга оширишимиз керак. Хуллас, Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашишни истаган барча ижтимоий-сиёсий кучлар, гуруҳлар ҳамкорлик, ҳамжиҳатликда ҳаракат қилишлари лозим. Давримиз талаби ҳам ана шундан иборат.

Э. РЎЗИЕВ,
Ўзбекистон ХДП Тошкент вилояти Кенгашининг биринчи котиби, Ўзбекистон Республикаси халқ ноиби.

ПАРЛАМЕНТ САБОҚЛАРИ: ҲАМКОРЛИКМИ ЁКИ РАҚОБАТ

Президент Фармони амалда

ИККИ БАРАВАРГА ОШИРИЛАДИ

Шу кунларда жумҳуриятимиз тиббиёт ходимларининг қувончи чексиз бўлди. Бунинг боиси Президентимиз Фармонига кўра уларнинг маоши икки баробар оширилганлигидир.

Тиббиётнинг турли жабҳаларида бир неча мутахассисликдаги ходимлар меҳнат қилишади. Бирининг хизмати бошқасиникидан фарқ қилади. Шундай бўлгач Президентимиз Фармони амалда қандай бажарилади! Биз шу мақсадда Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги иқтисодиёт Бош бошқармасининг бошлиғи Омон Зияевич ТЎЛАГАНОВга мурожаат этдик.

— Ўтган йилнинг ярмидан бошлаб тиббиёт ходимларига икки турга асосланиб, умумий ва жарроҳлик иши билан боғлиқ фаолиятларига қараб ҳақ тўлаш амалга оширилган эди. Уларга белгиланган меҳнат ҳақи энг кам миқдордаги бўлиб, аммо меҳнатига яраша яна қўшимча ҳақ тўлаш борасида муассаса раҳбарларига эркинлик берилганди. Президентимизнинг Фармонига кўра шу йилнинг бошидан умумий мутахассисликдаги шифокорларга 660 сўм, II тоифалига 700 сўм, 1 тоифалига 760 сўм, олий тоифалига эса 840 сўм маош белгиланди. Ёки жарроҳлик билан боғлиқ мутахассисликлардаги ходимларга 740 сўм, юқоридаги каби тоифалиларга 800, 880, 1000 сўмдан маош белгиланди. Ўрта бўғин тиббиёт ходимларининг тоифасига қараб 540 сўмдан 680 сўмгача ҳақ тўланадиган бўлди.

— Беморларни даволашнинг тенг ярми доришуносларнинг саъйи-ҳаракатларига боғлиқ. Шундай бўлгач, уларнинг ҳам маошлари ошириладими?

— Албатта, фармацевтлар 560 — 700 сўм олса, провизорлар 620—800 сўмгача оладилар.

— Умуман тиббиёт муассасасидаги бошқа касбда хизмат қилувчилар-чи?

— Ҳамманики оширилади. Энагаларга 480 сўмдан, тиббиёт муассасасининг шофёрлари эса 700—750 сўмдан маош оладилар.

Тиббиёт муассасаларидаги барча ходимларнинг меҳнат куни ҳисобига яна 5 сўмдан қўшимча овқат пули тўланади.

Булар бугунги кундаги аҳвол. Энди эса шаҳар билан қишлоқдаги ишловчиларнинг тафовутидаги шарт-шароитлар, қолаверса, тиббиёт ходимларига бериладиган имтиёзлар ҳақида тайёргарлик ишлари кўриляпти.

Суҳбатни жумҳурият саломатлик марказининг матбуот шўъбаси ходими Абдумажид ЭРГАШЕВ ёзиб олди.

ЎзТАГ—АНАДЎЛУ АГЕНТЛИГИ ҲАМКОРЛИГИ

● Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов Туркияга ташриф буюрган вақтда Ўзбекистон Ахборот бошқармаси билан Туркиянинг Анадўлу агентлиги (АА) ўртасида ҳамкорлик қилиш ва ахборот айирбошлаш ҳақида протокол имзоланган эди.

Анадўлу агентлигининг мухбирлари Денгиз Зналхоним билан Элвон Барансал ЎзТАГ учун махсус хабарларни доимий юбориб туришга бажонидил розилик билдирдилар. Бугун биз газетхонларни Ўзбекистон Ахборот бошқармаси алоқа йўллари орқали Анқара ва Москвадан олинган дастлабки хабарлар туркуми билан таништирамиз.

Туркия жумҳуриятининг ташқи ишлар вазири Ҳикмат Четин яқинда Москвага қилган расмий ташрифи вақтида Туркия қўшни мамлакатлар билан, шунингдек, Ўрта Осиёдаги мустақил давлатлар билан ҳамкорликни ривожлантиришга доимо интилиб келганини таъкидлади. Вазирнинг фикрича, бу алоқаларнинг ривожлантирилиши ҳозир Туркия учун мамлакат ташқи сиёсатининг жуда муҳим таркибий қисмидир.

* * *

Туркия жумҳурияти ташқи ишлар вазири Москвада Россия Федерациясининг ташқи ишлар вазири Андрей Козирев билан музокара олиб борган пайтда Туркия бундан буён ҳам иккала давлат, яъни Туркия билан Россия ўртасидаги анъанавий алоқаларни ривожлантираверишиш ниятида эканини айтди. Вазир, жумладан, Туркия Ўрта Осиёдаги мустақил давлатлар билан фаол ҳамкорлик қилаверишини яна бир бор таъкидлади.

* * *

Туркия ташқи ишлар вазири Ҳикмат Четин Москвага қилган расмий ташрифининг биринчи кунидаёқ Ўзбекистон, Қозоғистон, Озарбайжон, Туркманистон, Қирғизистон, Тожикистон вакиллари билан учрашиб, улар билан суҳбатлашди.

* * *

Сулаймон Демирэл бошчилигидаги Туркия ҳукумати тайёрлаган ҳужжатлар лойиҳасида молиявий қийинчиликлар даврида кўриладиган иқтисодий тадбирлар баён этилган.

* * *

Туркия жумҳуриятининг ташқи ишлар вазирлиги Туркия билан собиқ совет республикалари ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатиш мақсадида ҳозир Тошкент, Ашхобод, Бишкек, Олмаота ва Душанбеда муносиб биноларни қидирмоқда.

* * *

Озарбайжон Президенти Аёз Муталибов Туркияга расмий ташриф буюрди. Ташриф чоғида иккала давлат ўртасидаги иқтисодий алоқларни янада ривожлантириш ҳақида битим имзоланди. **(АА — ЎзТАГ).**

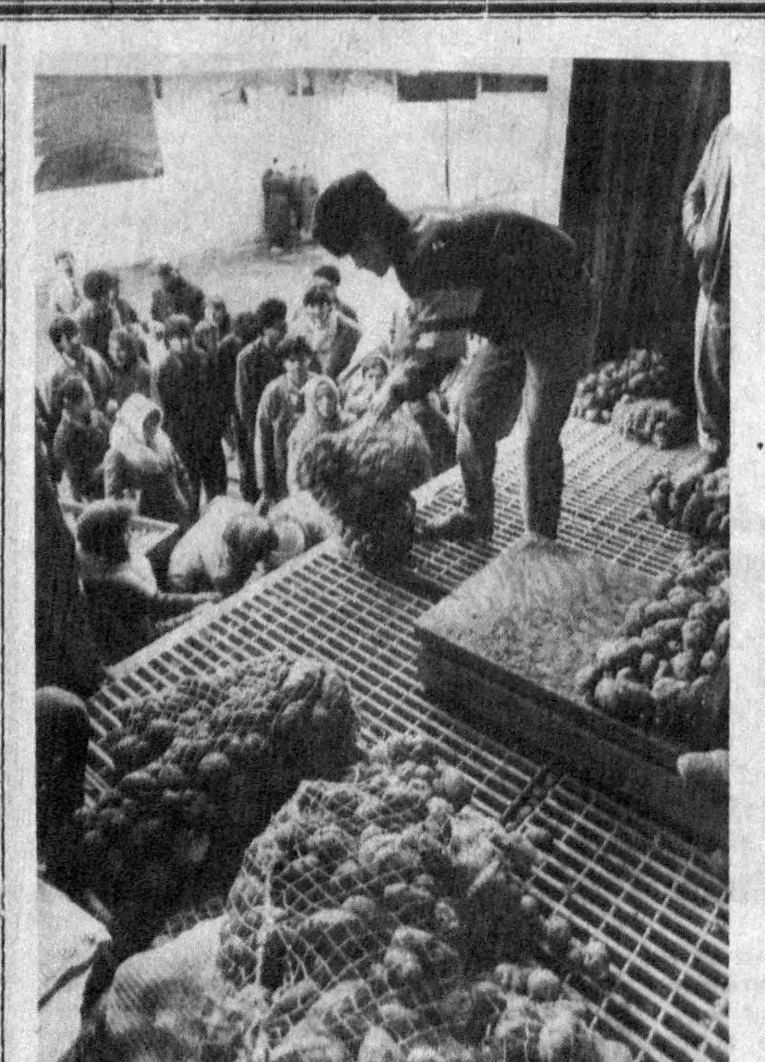

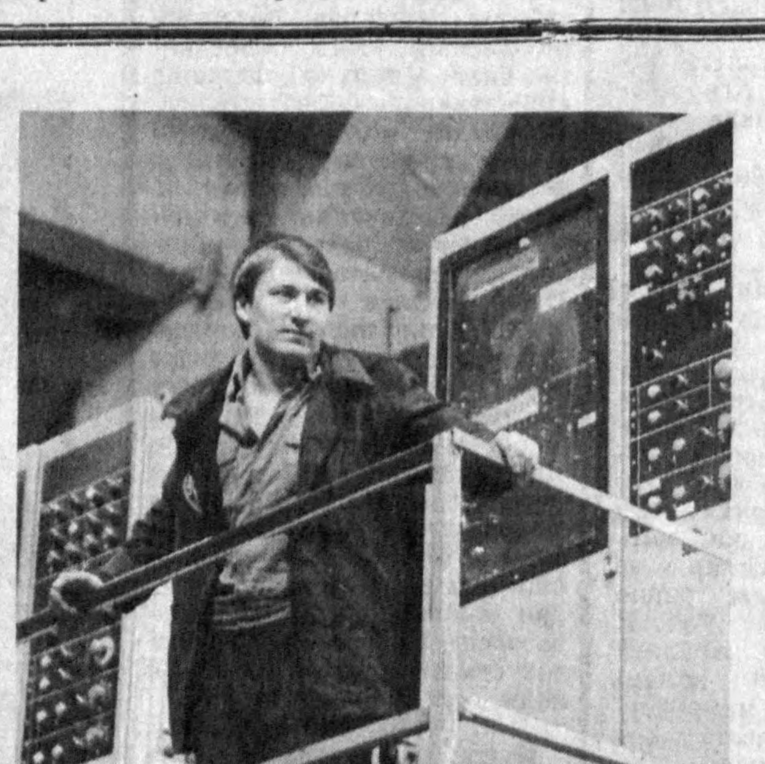

БОЗОР ШАРОИТИДА

Урганч шаҳар саноат комбинати қарзини узиб, фойда ола бошлади.

Корхона ўз мижозлари билан бозор муносабатларига ўтганидан сўнг молиявий аҳволни тезда мустаҳкамлаб олди. Талабни тез ҳисобга олиш, сифатли меҳнат қилиш натижасида шунга эришилди. Маош бажарилган ишларнинг сифати, тезкорлиги ва ҳажмига бевосита боғлиқ бўлиб қолди. Бу ерда одатдаги хизматлар ёнига бошқа хизмат турлари ҳам қўшилди. Чойшаб, ёстиқ жилдлари ва кийим-кечакларни кимёвий тарзда қуруқ усулда тозалаш, стол ва стуллар тайёрлаш, ширинликлар ва бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқариб, уйга етказиб беришни ўзлаштириб олишди. Шу билан бирга якка тартибдаги уйларни қуришмоқда, енгил машиналарни ремонт қилишмоқда.

Айни вақтда банд бўлмаган аҳолини ижтимоий-фойдали меҳнатга жалб этишдек яна бир муҳим вазифа ҳал этилмоқда. Ҳозир бу ерда юзга яқин киши ишлайди. Айни вақтда жамоа кенгаймоқда, чунки корхонанинг ишлаб чиқариш фаолияти кенгаймоқда.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН АНДОЗАЛАРИ ДАРАЖАСИДА

Самарқанд шаҳридаги «Сино» акционерлик фирмаси зарур хом ашё—полипеноуретан маҳсулоти тайёрлашни йўлга қўйди. Ҳозир ушбу хом ашёдан янги турдаги холодильниклар ишлаб чиқаришда фойдаланиляпти. Бу эса корхона маҳсулотининг жаҳон бозорида рақобатбардош бўлишини таъминламоқда.

«Сино» музлатгичлари Германиядан келтирилган кимёвий компонентларни қўллаш эвазига қулай ва ихчам шаклда тайёрлана бошланди. Корхонада тайёрланган бундай холодильниклардан 400 таси истеъмолчиларга жўнатилди.

Ғамилкорлик билан қилинган меҳнат ушбу акционерлик фирмасига фойда келтирмоқда. Ишчи-хизматчилар ҳозир ойига 1000 сўмдан зиёдроқ маош олишмоқда.

Япониянинг «Тойота» фирмаси тажрибасига асосланиб меҳнатни янгича ташкил этиш корхонада ижтимоий ҳимоя муаммоларини ҳал қилишга ёрдам бермоқда. Шу боис, бозор иқтисодиёти ва нархларнинг эркинлашувига қарамай, фирма аҳли барқарор фаолият кўрсатмоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Мол айрибошлаш эвазига келтирилган картошка ишчи-хизматчиларга арзон нархда сотиляпти. 2. Янги цехдаги ускуналар созловчиси Р. Ўразаев. 3. Йиғувчи уста Ф. Сафарова.

Р. ҒОФУРОВ (ЎзТАГ) олган суратлар.

ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР!

МОЖАРО ТИНЧ ЙЎЛ БИЛАН ҲАЛ БЎЛАРМИКИН?

● Москвада Яқин Шарққа бағишланган кўп томонлама учрашув давом этмоқда.

Халқаро ҳуқуққа таянмай туриб, Исроил қўшинларини босиб олинган ерлардан олиб кетмай туриб, Фаластин халқининг ҳаққоний ҳуқуқларини тан олмай туриб, Яқин Шарқда тинчлик учун шароит яратиб бўлмайди. Учрашувда қатнашаётган делегацияларнинг бошлиқлари шу фикрни изчиллик билан таъкидладилар.

Афсуски, мазкур учрашувда минтақадаги можароларга бевосита дахлдор Сурия, Ливан ва Фаластин делегациялари иштирок этмаяптилар. Бу — музокараларнинг муваффақиятли тугашига соя ташлаши мумкин.

Кеча учрашув қатнашчилари ишчи гуруҳлар доирасида фикрлашувни давом эттирдилар.

ОЛИЙ ДАРАЖАДА

● Россия Федерацияси Президенти Б. Н. Ельцин Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг эртага олий даражада бўладиган мажлиси қатнашчиларини хилма-хил ва жуда мароқли ғоялар билан таништириши кутилмоқда.

Россия Федерациясининг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Ю. Воронцов шуни таъкидлади. Аввало гап, деди у, қуролсизланиш ва ҳозирги дунёда БМТнинг мавқеини мустаҳкамлаш муаммолари ҳақида боради.

Кеча Хавфсизлик Кенгаши аъзолари маслаҳатлашиб, олий даражада ўтказиладиган мажлиснинг якунловчи ҳужжати матнини келишиб олдилар.

БАЁНОТГА РАДДИЯ

● Тожикистон Республикаси Кобул режимига ҳеч қандай турдаги қурол, техника ва қурол-яроғларни етказиб берган эмас ва етказиб бераётгани ҳам йўқ, — деди Тожикистон Республикаси мудофаа комитетининг раиси, генерал-майор Ф. Ниёзов.

«Афғонистон ислом инқилоби ҳаракати» раҳбарларидан бири Насрулло Мансурнинг Эронда чиқадиган «Жумҳурияти исломи» рўзномасида эълон қилинган баёноти ҳақиқатга тўғри келмайди, таъкидлади у. Мазкур баёнотда Тожикистон ва Ўрта Осиёдаги бошқа республикалар Афғонистонга қурол-яроғ етказиб бермоқдалар, деб айбланган эдилар.

СОЦИАЛИЗМ ҒОЯСИ ЯШАМОҚДА

● Совет Иттифоқининг парчаланиб кетиши коммунизмнинг келажаги йўқлигини кўрсатди, деди Португалия Президенти М. Соареш.

У Деҳлида Ҳиндистон парламентида сўзлаган нутқида яна, шунингдек, лекин социализм ғоя сифатида яшамоқда ва яшайверади, деб уқтирди. Ижтимоий адолатсизлик мавжуд экан, бой ва камбағал мамлакатлар ўртасидаги тафовут сақланиб қолар экан, социализм яшайверади, деди Португалия раҳбари.

(ТАСС ва марказий рўзномаларнинг материаллари асосида тайёрланди).

• Муштарий:

ХАБАР БЕРАДИ...

РЕСТОРАН ИЖАРАДА

Қувасой шаҳар марказида жойлашган икки қаватли «Дўстлик» ресторани савдо тармоғининг фахрийси Баҳритдин Отабоевга ижарага берилди.

Ҳозир ресторан биноси қайта таъмирланяпти. Ремонт ишларини шаҳар матлубот жамиятига қарашли қурувчилар бригадаси амалга оширмоқда. Қувасой цемент комбинати, нон заводи ва тайёрлов идораси жамоалари «Дўстлик»ни қайта таъмирлаш учун 15—20 минг сўмдан маблағ ажратишди.

Эндиликда бу ерда шартнома асосида юқоридаги корхона ҳамда ташкилотлар ишчи-ходимларининг тўй, туғилган кун ва бошқа маъракаларини ўтказишда имтиёзли хизмат кўрсатилади.

А. АҲМЕДОВ,
Фарғона вилояти.

... ТАНҚИД ҚИЛАДИ

ВАГОНЛАР НЕГА ТУРИБ ҚОЛМОҚДА?

Янгийўл районидаги 8-ғишт ишлаб чиқариш бошқармасида юк ортиш-тушириш юмушлари ўз вақтида бажарилмаяпти. Натижада тақчил қурилиш маҳсулоти истеъмолчилар қўлига кечикиб етиб бормоқда.

Ўтган йили шу бошқармага қарашли Козлов, Товмасян, Ҳакимов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган ғишт заводларида ўнлаб вагонлар анча бекор туриб қолди. Бу ердаги темир йўл бекатига келган 536 вагоннинг аксариятида юкларни ортиш-тушириш ишлари кечикиб бажарилди. Натижада бошқарма маъмурияти темирйўлчилар кассасига 13 минг 309 сўм жарима тўлашга мажбур бўлди.

Ачинарлиси, бундай ҳолат бугунги кунда ҳам давом этмоқда. Бунинг устига ҳаракат хавфсизлиги қоидаларига риоя қилинмаяпти. Шу туфайли вагонга ортилган юкларнинг бир қисми ғишт заводи ҳудудидан чиқмасдан тўкилиб кетяпти. Қурилиш маҳсулоти, шу жумладан ғишт ҳам тақчил бўлиб турган бир пайтда бунга йўл қўймаслик лозим. Ўйлаймизки, бошқарма раҳбарлари буни тушунишади ва тегишли чоралар кўришади.

М. ҲАКИМОВ,

* * *

Шунингдек, жамоатчи мухбирларимиздан **Ш. Келдиев, А. Қирғизов,** Китоб районидан **Ҳ. Раҳмонов,** Навоий шаҳридан **Х. Санғинзода,** Янгийўл районидан **Р. Йўлдошев,** Қува районидан **Т. Ҳайитматов,** андижонлик **Х. Парпиев,** ва **Б. Оллоёров** ҳам меҳнат жамоаларида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳот натижалари ва бу йўлдаги камчиликлар ҳақида хат-хабарлар йўллашган.

● ҲАРАКАТДА БАРАКАТ

Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси асосан эркаклар костюм-шимлари ва аёллар костюмлари тикиш билан шуғулланади. Бундан 50 йил олдин ўз фаолиятини атиги икки кичик бинода бошлаган фабрика бугун жумҳурият енгил саноатида алоҳида салмоққа эга.

Бирлашмада 45 номда турли-туман халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилмоқда. Бундай маҳсулотларга бўлган талаб ортиб боряпти. Жамоа эса ўз навбатида имкон топиб уни кўпайтиришга муваффақ бўлмоқда.

ЖАМОА БОЗОР ШАРОИТИДА ИШЛАШГА ФАОЛ ҲОЗИРЛИК КЎРАЁТГАН БИР ПАЙТДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БАРЧА БЎҒИНЛАРИНИНГ ФАОЛИЯТИДА УЮШҚОҚЛИК, ИНТИЗОМ ВА ҲАМЖИҲАТЛИКНИНГ АҲАМИЯТИ ОРТИБ БОРМОҚДА. «ЮЛДУЗ» БИРЛАШМАСИНИНГ ЖАМОАСИ ЭРИШИЛГАН МАРРА БИЛАН ЧЕКЛАНИБ ҚОЛМАЙДИ, ЎЗБЕКИСТОН МУСТАҚИЛЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ МАНФААТЛАРИ ВА ХАЛҚНИНГ ОМОН-ЭСОНЛИГИ ЙЎЛИДА БУНДАН БУЁН ҲАМ ТАШАББУС КЎРСАТИБ, ИЖОДИЙ ИШЛАШДА ДАВОМ ЭТАВЕРАДИ, ДЕБ ҚАТЪИЙ ИШОНЧ БИЛДИРАМАН.

И. А. КАРИМОВ.

ИЗЛАГАН ИМКОН ТОПАР

Хўш, ҳозирги етишмовчилик шароитида ҳам бирлашма меҳнат аҳлининг самарали ишлашига сабаб нима? Биз корхонага қадам қўйишимиз биланоқ бунинг сабабларини англай бошладик.

Бирлашма Олой бозори ёнгинасида жойлашган. Масалан, бир килограмм олмани бозорда 20-25 сўмдан пуллашяпти. Бирлашма эшигидан киришимиз билан димоғимизга гуп этиб олманинг хушбўй ҳиди урилди. Ишчилар тўрхалталарда мева олиб ўтишяпти.

— Нархи қанча экан? — сўраймиз рўпарадан келаётган кўҳликкина аёлдан.

— Саккиз сўм.

Нарироқда бир неча одам тўпланиб турганини кўриб, яқинлашдик. Марказий универсал магазинига тегишли дўконда аёллар кийим-кечаклари сотилаётган экан.

— Бизга ҳам бериладими? — дея қизиқдик чет элда тикилган бежирим кўйлакни ёзиб томоша қилиб турганларга яқинлашиб.

— Ишхонамизда меҳнат қилсангиз фақат кўйлак эмас, бошқа зарур нарсаларнинг ҳаммасидан ҳам олаверасиз. Фақат меҳнат қилсангиз бўлгани, — дейишди ҳазиллашиб.

Ҳа, бирлашма жамоаси меҳнат қиляпти. Меҳнат қилганда ҳам унумли, баракали ишламоқда. Меҳнат қилган элда азиз. Улар кам бўлишмаяпти. Кўпчиликнинг пешона тери эвазига ишлаб топилган пулнинг асосий қисми жамоа аъзоларининг ҳозирги иқтисодий шароитда қийналиб қолмаслиги учун сарфланаётир.

Корхонада бир неча ошхона, новвойхона, буфетлар мунтазам ишлаб турибди. Ишчиларнинг тушлик қилишлари ва бироз дам олишлари учун етарли шароитлар яратиб берилганини кўрдик. Овқатлар сифатли. Унчалик қиммат ҳам эмас. Корхона маъмурияти ишчиларга ҳар кун тушлик қилиши учун қўшимча пул бермоқда. Умуман, бирлашмада чеварларнинг унумли ишлашлари ҳамда кўнгилли дам олишларини таъминлаш маъмуриятнинг асосий мақсадига айланганини сезилиб турибди.

— Одамлардан фақат ишлаш талаб қилинадиган вақтлар ўтиб кетди, — дейди бирлашма кадрлар бўлими бошлиғи Тоҳир Собитов. — Самарали ишлашга имкон ҳам яратиш керак. Шунда ишчилар ўзлари учун меҳнат қилишаверади. Сўнгги йилларда цехларда юқори унумли чет эл тикув машиналари ўрнатганмиз. Медицина муассасалари ходимлари жамоа аъзоларининг соғлиғини мунтазам назорат қилиб боришади. Касаба уюшмаси ишчи-хизматчиларга дам олиш ва соғлиқларини тиклаш учун санаторийларга, соғломлаштириш муассасаларига имтиёзли йўлланмалар ажратмоқда. Қиш бўлишига қарамай цехлардаги ҳарорат илиқ. Ҳавони тозалаб берувчи ускуналар бир меъёрда ишлаб турибди. Нафас олиш енгил.

Чаққон ҳаракат қилаётган қиз-жувонларнинг қўлидан ранго-ранг тайёр кийимлар қабул қилиб олиняпти. Улар пешма-пеш саранжомлаб, савдо тармоқларига юборилмоқда.

— Чеварларимиз билан ҳар қанча фахрлансак арзийди, — дейди 2-тикув цехи бошлиғи Д. Тўхтасимова. — Уларнинг ғайрат-шижоати туфайли топшириқлар ошириб адо этиляпти. Ҳар куни минглаб дона тайёр кийим тикиб чиқарилмоқда.

— Ҳамма жойда бўлгани каби жамоамизда ҳам ҳалол, унумли меҳнати билан обрў топган, бошқаларга ўрнак бўлаётган илғорларимиз бор. Шулардан бири Назира опа Собирова бўладилар, — деди цех бошлиғи қорачадан келган иссиқ аёлни кўрсатиб.

Назира опа билан суҳбатимизда шу нарса аён бўлдики, у ҳақиқатан ўз касбини севган чеварлардан экан.

Ҳунарнинг ёмони йўқ, — дейди Назира опа ҳозиргина қўлидан чиқарган костюмини ёнига қўяркан. — Агар киши касбини севса, ўз ишидан завқ олса, иши юришаверади. Қарийб 30 йилдан бери шу ерда меҳнат қиламан. Кам бўлаётганим йўқ. Ўтган йили ойига ўртача 700 -750 сўмдан маош олдим. Бу йил бошидан маошимиз қарийб икки баробар кўпайди. Бир гапни айтиб қўяй. Танқислик, етишмовчилик, деб гапиравергандан кўра кўпроқ, самара келтирадиган даражада ишлаган маъқул. Шундагина ҳамёнимизга барака, дастурхонимизга файз киради.

Назира опанинг қизлари ҳам она изидан боришмоқда. Фотима билан Зуҳра Собировалар бирлашманинг кўзга кўринган илғор ишчилари сафидан ўрин олишди. Меҳнатидан барака топганлар корхонада кўп. Рисолат Тошмуҳамедова ўтган йили ўрта мактабни битириб ишга келганди. Зийраклиги туфайли тезда илғорлар сафидан жой олди. Ойига қарийб 1,5 минг сўм маош оляпти. Цехда, умуман бирлашмада ҳалол меҳнати эвазига баракали даромад олаётган тикувчилар сафи кенгайиб бормоқда.

Уларнинг баракали меҳнати натижасида бирлашмада ўтган йили 184 миллион сўмлик халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарилди. Олинган фойда 30 миллион сўмдан ошди. Шунинг 5 миллион сўмдан зиёдини режага қўшимча фойда ташкил этади. Олинган фойданинг асосий қисми уни ишлаб топганларнинг эҳтиёжларини қондиришга сарф қилинмоқда.

Янги йилнинг дастлабки ойи ҳам тугаб бормоқда. Бирлашма меҳнат аҳли директор Абдуваҳоб Тошпўлатовнинг тадбиркорлиги, озгина имкониятдан ҳам фойдалана билиши, жамоа ғамида елиб-югуриши туфайли бир меъёрда маҳсулот ишлаб чиқаряпти. Хўжалик алоқаларида сўнгги йилларда рўй берган узилишлар туфайли иқтисодий муносабатлар оғирлашиб борди. Таъминотдаги танқислик кўплаб корхоналарда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг камайишига сабаб бўлди. Илгари пештахталарда қалашиб ётган маҳсулотлар, хусусан, эркаклар костюмлари анқонинг уруғи бўлиб қолди. Бироқ бирлашма жамоаси «олма пиш, оғзимга туш» деб ўтиришмади, ҳаракат қилишяпти.

Ҳаракатда баракат, деганлари рост. Эзгу ниятга, унумли ҳаракатга яраша ишлар юришмоқда. Бирлашма раҳбарияти Россия, Белорусь, Украина, Литва ва жумҳуриятимиздаги хом ашё етказиб берувчи шериклар билан алоқани мустаҳкамлаш ҳаракатида. Таъминотда узилиш рўй бериши хавфи сезилса, таъсирчан воситалар ишга солинади. Зарур бўлса, жойларга вакиллар жўнатилади. Улар юз берган қийинчилик, тушунмовчилик, келишмовчиликларни жойида бамаслаҳат ҳал этишади. Қарабсизки, хўжалик алоқалари яна изга тушиб кетмоқда.

Шундай бўлса-да, ҳозир ишлаб чиқарилётган костюм-шимлар харидорлар эҳтиёжини тўла қондирмаяпти. Дўконлардан уларни топиш амри маҳол. Шундай шароитда маҳсулот нархини бир неча баробар кўтариб қўйса ҳам бўларди.

Бироқ корхона маъмурияти мулоҳаза билан иш юритмоқда. узоқни кўзлаб иш тутмоқда. Ҳозир республикамиз раҳбарияти чет эллик ишлибармонлар билан ҳамкорликни йўлга қўйиш йўлидан бормоқда. Яқин йиллар ичида савдода чет эл маҳсулотлари кўпайиши муқаррар. Ана шунда костюм-шимлар ҳам сероблашиб қолади. Бу ўз-ўзидан рақобатга олиб келади. Бирлашма маҳсулоти эса хориждан келтирилган маҳсулотлар билан рақобатлаша олмай қолиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Сабаби бу ерда ўрнатилган дастгоҳларнинг анчагинаси эскириб бўлган. Шунинг учун ҳам бирлашма ўз маҳсулотларининг нархини иложи борича кўтармасликка интилмоқда.

— Шерикларимиз бозор иқтисодиёти деб нарх-навони жуда кўтариб юборишди, — дейди бош директор А. Тошпўлатов. — Бундан буён хом ашёни улар белгилаган нарх бўйича олишга мажбурмиз. Бу ўз-ўзидан биз ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг қимматлашувига олиб келиши табиий. Лекин биз бошга тушганини кўз кўрар, деб ўтирмасдан иложи борича молларимизни халқимиз ҳамёни кўтарадиган даражада ишлаб чиқаришга ҳаракат қилаверамиз.

Бирлашма жамоаси ҳар бир аъзосининг фикри директор фикри билан ҳамоҳанг. Улар режаларини амалда рўёбга чиқариш учун унумли меҳнат қилишяпти. Уларга эзгу ҳаракатларида омад тилаймиз.

К. РИХСИЕВ,
«Ўзбекистон овози» махсус мухбири.

Бирлашмада ёш бўлсада касб маҳоратини пухта эгаллаган чеварлар анчагина. Зулхумор Раҳмонбердиеванинг (чапдаги сурат) бичувчи бўлиб ишлаётганига тўрт йил бўлди. Унинг қўлидан чиққан матолар тикувчиларнинг бемалол қийналмай ишлашларига доимо кафолатдир.

Эркакларнинг харидоргир костюм-шимлари сифатли чиқишида уч дугона Маъсуда Алимова, Озода Усмонова ва Лаъли Одиловаларнинг муносиб ҳиссаси бор.

Сураткаш: В. ТЎРАЕВ.

ДАВЛАТ ГЕРБИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон Республикаси давлат нишонлари (герб, байроқ) бўйича эксперт гуруҳининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Президенти, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати, Конституцион комиссия раиси, гуруҳ раҳбари Маҳмуд Салоҳиддинов очиб, танловга келган герб намуналари билан йиғилганларни таништирди.

Гуруҳ аъзолари тақдим этилган намуналардан «Ёзувчи» нашриёти бош рассоми Анвар Мамажонов ишлаган вариантни маъқул кўрдилар. Улар рассом мўйқаламига оид тўртта намунадан биттасини танлаб олишди. Гуруҳ аъзолари бу намунани узоқ муҳокама қилишгач, ўз фикр ва мулоҳазаларини, эътирозларини билдирдилар. Рассом уларнинг фикрларини, тавсияларини самимий қабул қилди ва келгуси йиғилишгача ана шу тузатишларни киритиб, намунани гуруҳ аъзолари ҳукмига яна ҳавола этади.

Шу ўринда бир нарсани айтиб ўтиш жоиздир. Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг аввалги сессияларида тақдим этилган Давлат герби — нишони намуналари узоқ тортишувларга сабаб бўлган ва қабул қилинмаган эди. Бироқ, бу ишлар анча чўзилиб кетгандек кўринади. Бинобарин, Давлат герби мустақил республика учун ғоят зарур, муҳим аҳамиятга эга. Чунки уни чет мамлакатлар тан олаётган бир пайтда давлат аҳамиятига молик бўлган нишон белгиси сув билан ҳаводек зарур, деб ўйлаймиз. Сўнгги намуна Олий Кенгашнинг навбатдаги сессиясида халқ вакилларига ҳам маъқул бўлса ажаб эмас.

Т. ТОШЕВ

ДЕҲҚОН ФОЙДАСИНИ КЎЗЛАБ

Давлат хўжалигимиз Марказий Фарғонанинг янги ўзлаштирилган, қумоқ, шўрхоқ ерларда жойлашган. Чўл зонасидаги мураккаб шароит ижтимоий-маиший аҳволнинг марказга анча-мунча оғирлиги туфайли кейинги йилларда хўжалик кам самара оладиган бўлиб қолди. Давлат режаларини ҳам амал-тақал қилиб бажариб келаётган эди. Ўтган йилдан бошлаб ишлаб чиқаришда катта бурилиш ясадик. Бунга ғўза ва бошқа ўсимликлар парвариши илғор агротехника усулларини жорий этиш, чорвачиликка эътиборни кучайтириш, ишлаб чиқаришда ижара пудратини юз фоиз татбиқ этиш, халқнинг турмуш шароитларини яхшилаш эвазига эришдик. Мавжуд 901 гектар пахта майдонидан 1900 тонна юқори сифатли ҳосил олдик. Пахта етиштириш давлат режаси ортиғи билан бажарилди.

Даромадларимиз ҳам чакки бўлгани йўқ. Пахтачиликнинг ўзидан беш миллион сўмдан ортиқ даромад, 850 минг сўм фойда олдик. Хўжалимиз қишлоқлари табиий газ билан тўлиқ таъминланди. Участка касалхонаси, поликлиника, боғча-яслилар учун марказий иситиш системаси ишга тушди. Маълумки, чўлда айниқса ўқитувчи, врач ва бошқа маданият ходимларининг яшаб қолишлари қийин. Зеро, озгина маош учун жазирама чўл, чивин, шўр сув шароитида ким ҳам узоқ ишлай оларди? Биз уларнинг томорқа участкаларини 20—25 сотихга етказишга қарор қилдик. Хўжалик ишчилари учун эса оиладаги ҳар бир ишчи бошига шахсий томорқа учун қўшимча ўн сотихдан ер бердик. Оиласида тўрт—беш киши хўжаликда ишлайдиган хонадонлар 50—60 сотихдан ер олиб, ўзлари учун деҳқончилик қилдилар. Бу тадбирлар хўжалигимизда кадрлар қўнимсизлигини кескин пасайтириш, ишчи ва зиёлиларимизнинг шахсий даромадларини оширишга имкон яратди.

Президентимиз И. А. Каримовнинг ўтган йилги фармони шарофати билан хўжалигимизда етиштирилган пахтадан 77 тоннаси ўз ихтиёримизда қолди. Хўжалигимиз вакиллари ҳозирги пайтда савдо биржаларида бўлиб, ҳар икки томон учун ҳам фойдали шартлар асосида толамизни чет эл фирмаларига сотиш юзасидан музокаралар олиб бормоқдалар. Лекин бунинг бир нозик томони бор экан. Фирмалар улгуржи савдо юритар, бунинг учун уларга кўп миқдорда тола етказиб бериш зарур экан. Бу ҳол, албатта, якка хўжаликларнинг жаҳон бозорига чиқиш йўлини бирмунча чеклайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг «1992 йилда республика деҳқончилик хўжалигини ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари ва деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни рағбатлантириш чоралари тўғрисида»ги қарорига кўра 1992 йилда жамоа хўжаликлари, давлат хўжаликлари ва бошқа деҳқончилик корхоналари пахта толаси, пилла, дон, шоли, қуруқ мевалар, чорва мол, парранда, сут, тухум бўйича белгиланган топшириқнинг 85 фоизини ҳамда мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка бўйича белгиланган топшириқнинг 50 фоизини энг юқори даражаси аниқлаб қўйилган харид нархларида республика жамғармасига етказиб берадилар.

Белгиланган топшириққа қўшимча равишда олинган маҳсулотни етиштирувчиларнинг ўзлари хоҳишларига кўра эркин харид нархларда сотадилар. Бу қишлоқ хўжалиги корхоналари учун жуда катта имконият яратяпти. Хўжалигимиз, масалан, 1992 йил ҳосилидан 1991 йилга нисбатан уч баравар ортиқ ҳосилни шартномавий нархларда сотиши мумкин. Дарҳақиқат, бу қарор деҳқончилик хўжалигини янада ривожлантириш, қишлоқларнинг ижтимоий-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришда муҳим роль ўйнаши табиий.

С. ДОНИЁРОВ,
Ленинград районидаги Ф. Шамсиддинов номли давлат хўжалигининг директори.

● *Қадриятларимиз*

МАДРАСАНИНГ ТИКЛАНИШИ

● Андижондаги собиқ мадраса биноси ўзининг аввалги эгаларига қайтарилди. Орадан неча ўн йиллар ўтиб таъмирланган бинода мадраса очилди. У исломни тарғиб қилгани учун 1937 йилда қатли ом этилиб, отиб юборилган диний арбоб Абдусалом Маҳдум Рустамовнинг фарзандлари ва қариндош-уруғлари маблағлари ҳамда уларнинг жамғармалари ҳисобидан тикланди. Абдусалом Маҳдум эндиликда тўла оқланиб, унинг номи мадрасага берилди.

Умумтаълим мактабларида саккизинчи синфни тугатган 100 нафар ўсмир имтиҳонларни топшириб, суҳбатлардан ўтгандан сўнг мадрасага қабул қилинди. Улар бу ерда Бухородан келган тажрибали муаллимлар раҳбарлигида яшаб ўқийдилар, араб тили ва ёзувини ўрганадилар, Қуръонни, ислом тарихини, жуғрофий, риёзиёт фанларини ўрганадилар. Муллаваччалар бундан ташқари дурадгорлик ва косиблик касбининг сирларини эгаллайдилар, машина ҳайдашни ўрганадилар.

Мадрасани битирганлар олий ислом ўқув юртларида ўқишни давом эттиришлари, масжидларда ишлашлари, бошланғич диний мактабларда исломдан дарс беришлари мумкин.

Ҳозирча мадрасада пул тўлаб ўқилади. Кейинчалик хорижда яшаётган мусулмонлар билан алоқа ўрнатилади. Улар моддий ёрдам бериши натижасида ўқувчилар кўпроқ қабул қилинади ва уларни бепул ўқитиш имкони пайдо бўлади.

К. НИЗОМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ. Ҳасанбой Насриддинов Наманган районидаги «Партия XXII съезди» жамоа хўжалигида механизатор бўлиб ишлайди.

Айни кунларда илғор механизатор қишлоқ хўжалик техникасини таъмирлашда фаол қатнашмоқда.

СУРАТДА: Ҳасанбой Насриддинов иш устида.

П. АКБАРОВ олган сурат.

● ЯНГИ ҲАФТАЛИК

«ОЛТИН ВОДИЙ»

Фарғона водийсида 7 миллиондан ортиқ аҳоли истиқомат қилади. Водий бадиий ижод фаолларининг ташаббуси билан ташкил этилган «Олтин водий» ҳафталигини муштарийлар қизиқиш билан ўқимоқдалар. Ҳафталик водийдаги Хўжанд, Фарғона, Андижон, Наманган, Ўш ва Жалолобод вилоятларида яшаб, ижод қилаётган адабиёт ва санъат аҳилларининг асарларини бевосита ёритмоқда. Шу билан бирга Аҳси, Мингтепа, Далварзинтепа каби жойлар тарихини иқтидорли тарихчилар ёрдамида таништириб бормоқда.

Ҳафталикнинг дастлабки сонларида шоирлар Фарид Усмон, Усмонжон Шукуров, Убайдулло Мамашойипов, Исмойил Тўлак, Қобул Мирзо, Турсунбой Мадумаров ва бошқаларнинг шеърий туркумлари, Матлуба Деҳқон қизи, Қамчибек Кенжанинг ҳикоялари эълон қилинди.

Таниқли тарихчи олим Рустам Шамсуддиновнинг Иномжон Хидиралиев ҳаёт йўли ҳақидаги мақоласи кўпчиликда қизиқиш уйғотди. Ҳафталик сиёҳи қуримаган шеър, ҳикоялар билан бирга дафтарда қолиб кетган асарларни ҳам муштарийларга таништирмоқда. Жумладан, ёзувчи Рустам Раҳмоннинг адиб Машрабжон Асқар ўғли Соҳибий ҳақидаги хотираси ҳамда марҳумнинг «Чигирткалар ҳужуми» романидан парчалар эълон қилинмоқда.

Ҳафталик муштарийларни қизиқтираётган муҳим муаммоларни ҳам дадил кўтариб чиқаётир.

● ҲАММАГА ЗИЁ УЛАШИБ

ЖОНКУЯР

Қамаши районидаги Тўқбой қишлоғида 10 мингдан кўпроқ киши истиқомат қилади. Одамлари оддий кишилар. 30-йилларда Қашқадарё воҳасида биринчилар қатори ана шу қишлоқда ширкат хўжалиги тузилганди. Янги мактаблар очилганди. Акмал Икромов номли ўрта мактабни битирган минглаб собиқ ўқувчилар район, вилоят ва республика халқ хўжалигининг турли тармоқларида баракали тер тўкишмоқда.

Мактабнинг собиқ тарих фани ўқитувчиси 76 ёшли нуроний Мардон ота Тўхтаев ана шундай мўътабар, жонкуяр кишилардан бири. Устоз муаллим, халқ таълими фахрийсини ҳамма ҳурмат қилади, давранинг тўрига чорлайди.

Мардон ота ёши қартайганига қарамай тиниб-тинчимайди. Қишлоқни, шу ерда жойлашган Ленин номли жамоа хўжалигининг тарихини яратяпти. Шу мақсадда тез-тез оддий одамлар билан мулоқотда бўляпти.

Мардон ота чинакам қишлоқ зиёлиси. У элга, юртга жонкуяр зиё — нур таратяпти. Кичкинагина ҳовлисидаги хоналардан бирини мўъжазгина шахсий кутубхонага айлантириб, хайрли иш қилган. Шахсий кутубхонанинг кўплаб китобхонлари ҳам бор. Кутубхона расталарида 3 мингдан ортиқ турли бадиий ва илмий адабиётлар териб қўйилган. Жумладан Алишер Навоий, Абдулла Қодирий, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Садриддин Айний, А. Пушкин, Максим Горький, М. Лермонтов каби ёзувчиларнинг ўзбек тилида чоп этилган нодир асарларини кутубхонасидан топиш мумкин. «Қизил Ўзбекистон» (ҳозирги «Ўзбекистон овози»), «Қашқадарё ҳақиқати», «Ўқитувчилар газетаси» рўзномалари ва «Гулистон», «Фан ва турмуш» жаридаларининг дастлабки сонлари тахламларига кўзингиз тушади. Булардан қишлоқнинг кекса-ю ёш китобхонлари, муштарийлари беҳад баҳраманд.

М. КАРОМОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

СИЗДА ҚАНДАЙ ЯНГИЛИК БОР?

МАҲСУЛОТЛАР КУПАЯДИ

Халқ хўжалигининг барча соҳаларида юз бераётган иқтисодий танглик жараёнида маҳаллий саноатдаги ишбилармонлик кўпгина муаммоларни ижобий ҳал этиши мумкин. Чунки, бу тармоқ учун хом ашё етарли.

Ўтган йили вилоят маҳаллий саноати ходимлари 40 миллион сўмликдан зиёд халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқардилар. Сифатли сопол буюмлар, бежирим тикилган кийим-кечак, кўрпа-тўшак ва чойшаблар дўконлар пештахталаридан аримади. Уй-жой қурилиши учун кўплаб тош, шағал, қум етказиб берилди. Бу йил Жиззах шаҳрида, Зомин маҳаллий саноати комбинати қошида ғишт заводлари фаолият кўрсата бошлайди. Яқинда эса Жиззах районидаги Навоий номли жамоа хўжалигида йилига 3,5 миллион дона ғишт ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган корхона ишга туширилди. Ана шундай тадбиркорликлар эвазига вилоятда йиллик маҳаллий саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмини 62 миллион сўмликдан ошириш кўзда тутилмоқда.

ЮГУРГАННИКИМИ, БУЮРГАННИКИ?

Бир пайтлар Жиззахда абразив заводи қурилиши учун жуда катта маблағ ажратилганди. Ҳар бири 45 онлага мўлжалланган иккита уй, тўртта икки қаватли турар жой ва шунча коттеж ҳам корхона ишчи-хизматчиларига мўлжалланганди.

Кенг жамоатчилик, матбуотнинг қаттиқ эътирозлари туфайли табиат ва аҳоли учун ўта зарарли бу корхона Жиззахда қурилмайдиган бўлди. Шу боис, эндигина пойдевори қурилган турар жойлар ҳам тўхтатиб қўйилди. Жиззах уйсозлик комбинати маҳаллий ҳукумат билан келишиб 45 онла учун уйлар қурилишини ўз зиммасига олди ва бу ишни яқинда ниҳоясига етказди. Жиззах пахта заводи маъмурияти эса уйларнинг бирини 600 тонна металлга алмашди. Бу уйсозлик комбинати учун ҳам жуда қулай бўлди. Чунки, корхонага темир-бетон қурилмалари учун металл зарур эди. Иккинчи уйни эса устки трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси сотиб оладиган бўлди.

ИШ ҲАҚИНИ ОШИРИБ

Жиззахдаги иккинчи қурилиш анжомлари корхонаси йил якунларига кўра жамоада ўн беш йилдан меҳнат қилган аъзоларга бир ойлик миқдорда мукофот пули берган бўлса, фахрий дам олишдаги ишчиларга унинг бир ярим баравари миқдори ёрдам пули ажратди.

Корхона раҳбари Усмон Каримовнинг таъкидлашича, йиллик давлат буюртмасининг муваффақиятли уддаланганлиги жамоанинг иқтисодий кўрсаткичларини бирмунча яхшилади. Натижада йилнинг тўртинчи чорагидан бошлаб куйдирув цехи ишчиларининг маошини 70 фоиз, кўтарма карьери жамоаси аъзолариникини эса 50 фоиз ошириш имконияти туғилди.

Ўтган йили корхонада 97 минг тонна оҳак ишлаб чиқарилди. Бекобод ва Урганч ғишт заводларига 60 минг тоннадан зиёд хом ашё етказиб берилди. Жорий йилда жамоа аъзолари шартнома асосида маҳсулот тайёрлаш ҳажмини кўпайтириш ниятидалар.

Б. САТТОРОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ТИЖОРАТ БИЛИМГОҲИ

● Бухородаги режа-иқтисод билимгоҳи Олий ва ўрта таълим вазирлигининг қарори билан тижорат билимгоҳига айлантирилди.

Эндиликда бу ерда замонавий ишбилармон, тадбиркор ва воситачи каби касб эгалари тайёрланади. Яқин келажакда эса билимгоҳни коллежга айлантириш тадбирлари кўрилмоқда. Шунда таълим-тарбия икки босқичда амалга оширилади. Ёшлар биринчи босқичдан кейин ўрта махсус таълим олганликлари тўғрисида ҳужжатга эга бўлишади. Иккинчи босқичда эса улар ўқишни давом эттириб, кичик инженер-иқтисодчи дипломини олишади. Келгусида улар билимгоҳ тавсиясига кўра олий ўқув юртида таълимни давом эттириш имкониятига ҳам эга бўлишади.

Н. НАЙМОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

*

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ. Бешкент шаҳридаги Собир Раҳимов номли маҳалла аҳолиси яқиндан бери водопровод сувини ичадиган бўлишди. Маҳалла йўлларига асфальт ётқизилди. Бу воқеалар шаҳар кенгаши ноиби, Қарши район тиш касалликлари поликлиникасининг бош врачи Тошниёз Ўриновнинг фаол иштироки билан амалга ошди. Ноиб халқ илтимосига кўра ҳозир яна бир вазифани поёнига етказиш учун ҳаракат қиляпти. Яқин кунлар ичида шаҳардаги отахонлар ўз чойхоналарига эга бўладилар.

Суратда: Бешкент шаҳар кенгаши халқ депутати Тошниёз Ўринов ўз сайловчилари орасида.

Ш. ШАРОПОВ олган сурат. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДА ЯНГИ ДОРИЛФУНУН

«Азия Трейдинг интернейшнл корпорейшн», Тошкент давлат шарқшунослик олийгоҳи, Буюк Британия менеджерлар Ассоциацияси (уюшмаси) ва Бирмингем дорилфунуни ҳамкорликда хайрли бир ишга қўл урдилар. Бу—Тошкентда Халқаро Дипломатия ва менеджмент университетини ташкил этишга бағишланган тадбирлар бўлиб, у 28 январда Кинochилар уйида бошланди.

Тошкентда бўлиб ўтаётган бу хайрли ишларда Буюк Британия менеджерлар уюшмасининг раиси, делегация раҳбари мистер Питер Хаунгтон, ҳамюртимиз «Озодлик» радиостанцияси ўзбек бўлимининг директори Ёқуб Туроннинг ўғиллари: менеджерлар Ассоциацияси бош директори, менеджмент бўйича мутахассис Аҳмад Турон, менеджерлар Ассоциацияси буйруқ чиқарувчи директори, техника ишланмалари ва экологик софлик бўйича мутахассис Фарид Турон, Бутун дунёга машҳур «Диксонс» фирмаси тижорат бўйича директори мистер Питер Берди, Швейцария ва АҚШ банклари уюшмалари масъул вакили, халқаро «Ост Европа» валюта биржаси вице-президенти мистер Арнольд Теодор ва бошқа таниқли бизнес, спорт кишилари бор.

М. АВЕЗОВ,
«Ўзбекистон овози» махсус мухбири.

АХБОРОТ

МИНГ ЙИЛЛИК ЁЗУВ

● Бухоро давлат тарих ва меъморчилик музей қўриқхонасининг қўлёзмалар кўргазмаси қайта таъмирланган китоблар билан бойитилди.

Улар орасида бундан 10 аср муқаддам форсча ёзиб қолдирилган қуръон сураси диққатга сазовордир. Шунингдек, шинавандалар Алишер Навоий, Абдураҳмон Жомий ижодидан намуналар келтирилган қадимий қўлёзмаларни ҳам қизиқиш билан ўрганмоқдалар.

БУХОРО БИРЛАШМАСИ

● Вилоят ижроия қўмитаси адлия бошқармаси Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигини ҳимоя қилиш «Бухоро» жамоат бирлашмасини рўйхатга олди.

Янги бирлашманинг муассислари Бухоро муаллимлик, енгил ва озиқ-овқат саноат технологияси ҳамда тиббиёт илмгоҳларидир. Ташкил қилишдан мақсад Ўзбекистон Республикаси бошқа мустақил жумҳуриятлар ва хорижий давлатлар фуқаролари, давлат ва жамоат ташкилотлари, сиёсий партиялар билан алоқаларни кучайтириш, вилоятдаги моддий ва маънавий имкониятларни мустақилликни ҳимоя қилишга сафарбар этишдир. Жамоатчилик ҳаракати қонун йўл берган доирада фаолиятнинг барча шаклларидан фойдаланади.

Н. НУСРАТОВ.

Давлат тили ҳақидаги қонун қандай бажарилмоқда?

ҚОШ ҚЎЯМАН ДЕБ...

Алишер Навоий ўз қитъаларидан бирида шундай ёзган эканлар:

Қайси бир котиб нуқтани
бежо қўюр,
«Хўб»га «чўб», эзгуга «уят»
шаклин берур.
Ундай одам бармоқларин
чўб-ла уриб,
Бошини ҳам тош бирла
ёрмоқлик зарур!

Улуғ бобомиз мазкур қитъада имловий хато биргина сўзни эмас, муҳим бир фикр-мулоҳазани ҳам йўққа чиқариши, бу эса ўқувчи кўнглига малол келишини уқтиради. Афсуски, айрим ташкилотлардаги масъул кишилар улуғ бобомизнинг бу пурҳикмат қитъасини ўқимаган кўринади.

Шаҳри азим Тошкентда нима кўп — идора, ташкилот кўп. Ҳаммаёқда ғиж-ғиж транспорт. Бекатга келиб тўхтаган 5-йўналиш бўйича қатновчи трамвайга қарайман «Қўйлюқ» (?). Бу — ўзбекчаси. Русчаси тўғри ёзилган. Шу ўринда бир эътироз: жой номлари ягона давлат тилида қайд этилиши қонунда белгиланган. Кўча, мавзе, даҳа номлари битилган кўрсаткичлар ягона давлат тилида ўрнатилган, аммо юзлаб трамвай-троллейбусларда ўзбек ва рус тилларида. Яна бу «икки тилли» билағон мутасаддилар ўзбек тилидаги белгини имло хатоси билан ёзиб, шаҳар бўйлаб юрадиган транспорт воситасига «илиб» қўйганлари-чи! Ёки Ҳазрат Навоийдан бир байт келтириб, байт остида «А. Навои» деб «имзо» битилишини қандай изоҳлаш мумкин? Бу соҳадаги мутасаддилар ушбу эътирозга нима деб жавоб қилишар экан?

Бундай чаласаводликлар асосан расмий идораларда учраши жуда қизиқ. Биргина мисол: пойтахтдаги Фрунзе райони ижроқўми биносига кираверишда (ўнг томонда) раҳбариятнинг исм-шарифи, қабул вақти жадвал қилиб ёзиб қўйилган. Мазкур жадвал ўзбек ва рус тилларида тузилган бўлиб, рус тилидагисида иккитагина, ўзбек тилидаги жадвалда эса ғиж-ғиж имло хато. Яна услубий, тиниш белгилари бўйича хатоларни қўшсак, ўттизтага борар-ов: «...ижроқўмининг раиси мовини...»» ва ҳоказо. Эшикбондан «Бу жадваллар қачон ўрнатилган? — деб сўрадим. «Бир йилдан ошгандир» — деди у киши. Гапнинг очиғи, бу лоқайдликнинг асосий сабаби маълум: тил ҳақидаги Қонун амалиёти бўйича давлат тилида эплаб гапира олмайдиган киши масъул бўлган идорадан нима ҳам кутиш мумкин? Бутун бошли район Кенгаши ва унинг ижроқўмида ўзбек тили қоидаларини биладиган битта одам топилмаса-я? Раиснинг фан, маориф, маданият ишлари бўйича ўринбосари, шу соҳанинг мутасаддилари қаёққа қарашяпти?

Ижроқўмга қарашли эшиклардаги кўрсаткичлар ҳам жадвалдан қолишмайди. Айрим эшиклардаги лавҳалар фақат русча, айримларида умуман лавҳа йўқ. Лоқайдлик, хўжасизлик бўлса шунчалик бўлар-да! Мен ижроқўм йиғинларида қабул қилинаётган қарору фармойишларнинг айримлари билан танишдим. Ҳаммаси рус тилида. Йиғин ўтгач таржимон улгурганча ўзбекчасига ўгирар экан. Ана кўзбўямачилик! Битта қарорни ўзбекча ёза олмаса, котибалар, умумий бўлим ходимлари, иш юритувчи нима қилиб маош олиб ўтирибди?

Бу ҳам майли-я. Мазкур район ҳудудида «Педагогика», Глинка кўчалари бор. Шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармасидаги мутасаддилар қонун асосида кўчалар номини ягона (ўзбек) тилида қайд эттириб, кўрсаткичлар тайёрлаб қўйибдилар. Фрунзе ижроқўмидагилар эса тайёр кўрсаткични олиб келиб ўрнатишга эриниб, пайсалга солмоқдалар.

Ёки кейинги икки йилда райондаги элликдан ортиқ кўча номлари ўзгартирилди. Тошижроқўм қарорида номи ўзгартирилган кўча аҳолисини бир ой ичида қайта рўйхатдан ўтказиш, зарур ташкилотлар — ички ишлар, тез ёрдам, почта, алоқа, ўт ўчириш идораларини хабардор қилиш ҳақида алоҳида банд мавжуд. Аммо Фрунзе, Сирғали, Ленин, Куйбишев, Октябрь, Ҳамза районлари ижроқўмидаги масъуллар қарор ижросига панжа орасидан қараб келмоқдалар. Ушбу ва қуйида айтилажак эътирозларга халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг фан, маданият, ахборот, ошкоралик, ташқи алоқалар доимий депутатлик комиссияси қандай қараркин?

Қонуннинг 24-моддасида барча жой номлари ягона давлат тилида қайд этилиши белгиланган. Аммо бу ҳақдаги бир неча бор огоҳлантиришларга қарамай, «Академкитоб», «Тошкент китоб савдо идораси»га қарашли дўконлар, «Болалар дунёси», Марказий универсал магазини, қатор заргарлик дўконлари, шаҳар Давлат автоназорати, «Чорсу», «Ўзбекистон» меҳмонхоналари, кўплаб ички ишлар бўлимлари,«Бахт уйи»лари, ресторанлар пештоқидаги ёзувлар ҳамон русча ёки икки тилда.

Модомики, гапимиз тил тараққиёти хусусида экан, яна бир мулоҳазани алоҳида таъкидлашни истар эдик. Шаҳардаги кўплаб ташкилотларда котибалар, ҳуқуқшунослар, иш юритувчилар, молия-режа ишлари мутасаддилари, ташкилий бўлим мудирлари ўзбек тилини мутлақо билмайдилар. Масалан, шаҳар «Союзпечать» идорасидаги бўлимларнинг деярли барча раҳбарлари, шаҳар савдо, умумий овқатланиш бошқармаларининг ташкилий бўлим бошлиқлари, шаҳар ободонлаштириш бош бошқармасининг молия-режа ишлари мутасаддилари ва бошқалар. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Ва, айтиш керакки, айнан шуларнинг «ташаббуси» билан ташкилотлардаги иш юритиш ҳамон рус тилида олиб борилмоқда. Бу ҳол қачонгача давом этар экан?

Д. САИДОВ.

БИЗ—ОТАМИЗ, БИЗ—ОНАМИЗ

Қишлоқда юз йиллардан буён қад ростлаб турган кўҳна тепалик — қўрғон бор. 70-йиллар охирларида келган археологлар тепани қазиб, унинг бундан 1600 йил муқаддам қурилган соқчилик қалъаси эканлигини аниқладилар. Бироқ халқ орасида узоқ йиллардан буён кўҳна тепа бир подшоҳнинг қалъаси бўлганлиги ҳақида афсона юради. Айтишларича бу мустаҳкам қалъага душманлар ҳужум қилишибди. Улар қалъани қамал қилиб, дарвоза остонасида ойлаб кўз тикиб ётибдилар. Аммо турфа ҳужумларга дучор бўлишсада қалъадагилар таслим бўлишмапти. Қалъа лашкарбошиси шу мамлакат подшоҳининг қизи — ёвлашкари орасидаги гўзал бир шаҳзодани кўриб севиб қолган экан. Ёвлар «энди қалъани олиб бўлмайди» дея қайтиш тараддудига тушган бир пайтда йигитдан айрилиб қолишдан қўрққан малика комон ўқига қасрга яширин кириш йўли битилган хатни боғлаб душман қароргоҳига отибди. Ёвлар яширин йўлни билиб олгач, қалъага бостириб кириб аскарлар ва аҳолини қирғин қилишибди. Подшоҳни эса асир олишибди. Подшоҳ яширин йўлни ким душманга сотганлигини билгач:

— Эвоҳ, — дея пешонасига урибди, — қасрни мустаҳкамлаш билан овора бўлибману, аммо ўз фарзандим кўнглига ватан меҳрини солишни, инсон учун ватанга садоқат билан хизмат қилишдан ҳам улуғ шараф йўқ эканини сингдиришни ёддан чиқарган эканман, — дея нола қилган экан.

Дарҳақиқат, биз мустаҳкам бинолар, улкан иншоотлар барпо қилишимиз, боғ-роғлар бунёдга келтиришимиз мумкин. Аммо уларнинг ҳаммаси замонларнинг емирувчи шамоллари зарбидан албатта шикаст олаверади. Фарзандларимиз эса бизнинг ҳақиқий давомчиларимиздир. Жонажон юртимизнинг эртасининг қандай бўлиши мустақил Ўзбекистонимизнинг гуллаб-яшнаши, асосан ўшаларга боғлиқ. Биз келажакни ишониб топшириб кетадиган давомчиларимиз ёшлардир. Санъаткору шоирлари, бодрингу турпи билан машҳур Олтиариқнинг кичик Тепатаги қишлоғи Тошкентдаги Талабалар шаҳарчасида рўй берган воқеалар ҳақидаги хабардан бир тўлғаниб тушди. Зеро, қишлоқдаги аксарият хонадонларнинг фарзандлари вилоят ва республикамиздаги кўплаб илм даргоҳларида таҳсил кўради. Ғайрат қишлоқ шўроси ҳудудидаги қадимий Киткон қалъаси харобалари ён-атрофида икки юзга яқин хонадонли қишлоқ бор. Қишлоқ гузаридаги чойхонада шу кунлари суҳбат мавзуси асосан ўтган ҳафтадаги воқеалар хусусида кетади. Талабаларга оид муаммолар ҳатто ҳаммани ташвишлантириб ўйга солаётган нарх-наво масаласини ҳам четга суриб юборди.

Оламназар Болтаевнинг 11 нафар фарзанди бор. Уларнинг купчилиги уйли-жойли бўлган. Оламназар ака ҳам, хотини Инобат опа ҳам умр бўйи «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги далаларида тер тўкишди. Шу жойда ишлаб бола-чақа боқишди. Фарзандларининг кўпи ҳам қишлоқ хўжалиги соҳасида меҳнат қилди. Кенжа ўғилларидан бири — Эркинжон ўтган йилдан буён Андижон тиббиёт олий илмгоҳининг даволаш факультетида ўқимоқда.

ОДОБНОМА

— Фарзандларим орасида олий маълумот олаётгани битта шу, — деди Инобат опа. — Ҳаммамизнинг ҳам мақсадимиз фарзандларимизни эл-юртга муносиб инсон бўлиб етишишидир. Ўн бир болани ўстириб қаторга қўшиш осон эмас. Лекин сизлар рўзномаларда кўп ёзганингиздай сифат масаласи ҳам бор. Биз ўн бир меҳнаткаш, ҳалол, халқ иши учун жонкуяр болаларни вояга етказдик. Ота-она кўнглини тоғ қиладиган туйғу ҳам шу. Агар биз тарбияни яхши олиб бормаганимизда нима бўларди?! Мақтаниш эмас. Ўзимизга ўхшаш яна бир серфарзанд оилани биламан. Оилада асосан мол-мулкка, пулга ўчлик ҳиссини шакллантириш тарбиянинг ўқи бўлганди. Мана ҳозир икки ўғил ўғирлик учун қамоқда. Қолганларининг ҳам отаонага меҳри йўқ. Ҳар бири савдо-сотиқдан ортмайди. Кексалар эса аранг ўзларини эплашади. Демак, қаригандa белимизнинг тиргаги бўладиган фарзанд ўстириш ҳам ўзимизга боғлиқ экан.

— Менинг ўғлим Равшан Эркин билан бирга ўқийди, — дея суҳбатга аралашди уларнинг девор-дармиён қўшниси, шу жамоа хўжалиги сувчиси Эмин Олимов. — Иккаласи бир пайтда Андижон тиббиёт олийгоҳига ўқишга киришди. Равшан педиатрия куллиётида ўқийди. Аммо иккаласи бир жойдан бўлишгани учун ҳеч ажралишмайди. Гоҳ мен, гоҳ Оламназар навбат билан болалардан хабар олиб турамиз. Худога шукур бирон нарсадан кам бўлганимиз йўқ. Доимо фақат ўқиш билан банд бўлгин, домлаларга, ўртоқларингга ҳурмат, одоб билан муомала қилгин, дея қулоқларига қуйиб келамиз. Бирор марта болалар туфайли дакки эшитмадик. Фикрим шуки, ота-она барибир бола қаерда бўлмасин унга кўз-қулоқ бўлиши даркор. Ўтган йили Андижонга уларни кўргани бориб ётоқхоналарига кирдим. Хоналарда учтўрт кишидан бўлиб яшар эканлар. Шу ерда кўнглимга бир фикр келди. Бир хонага тўрт хил феъл-атворли тўрт нафар талаба тушиб қолса нима бўлади? Улар берилиб дарс қилаоладими ёки келишмовчилик авжига чиқадими? Ўйлаб-ўйлаб Эркин билан Равшанни хусусий уйга ижарага қўйдик. Хайриятки, олий билимгоҳ маъмурияти талабаларнинг ижара пулини тўлар экан. Умуман Президентимиз айтганидек, талабалар учун казарма типидаги ётоқхоналар қуриш шартми? Ахир, ёш, томирларда қони купирган юзлаб йигит-қизлар бир жойга йиғилса илм олишдан кўра ўйин-кулгуга майл кучайиб кетмасмикин? Тўғри бу мен оддий деҳқоннинг шахсий фикри. Аммо ўйлаб кўрилса зиён қилмайди.

— Қизим Холисхон Марғилон педагогика билим юртида ўқийди, — деди Эркин Ҳокимов, — ҳар куни 30 чақирим масофага ўқишга бориб келади. Биз онгли суратда унга ётоқхонадан ёки ижарага жой олиб бермадик. Буни ҳар ким ҳар хил ўйлаши мумкин. Лекин фикримизча, қиз бола вояга етаётган пайтда онаси ёнида бўлиши унинг рўзғор юргизиш, таом тайёрлаш, тикув-бичув ишларида кўзи пишишига ёрдам беради.

Талабалар шаҳарчасида юз берган воқеани эшитиб ўйга толдим, дейди маҳалла оқсоқоли Х. Аҳромқулов, — Ахир ўтган йилдан бошлаб талабаларнинг ўз юртдошлари билан учрашувлар, уларни ўзлари туғилган районлар раҳбарлари фаолларининг йўқлаб боришлари кўпайган. Талабаларимиз ҳолидан тез-тез хабар олиб турган эдику. Мен шу йигит-қизларнинг дарров қўлларига тош олганликларига ишонмайман. Бу ерда бошқа сабаблар бўлиши керак.

— Бу воқеани эшитиб юрагим бир ҳафқириб тушди,— дея суҳбатга аралашди «Олтин водий» рўзномаси сураткаш мухбири Машрабжон Саримсоқов. — Ўғлим Шуҳрат ҳам менинг изимдан бориб Тошкент давлат дорилфунунининг журналистика куллиётига ўқишга кирган. Дарҳол Тошкентга қўнғироқ қилдим. Хайрият ўғлимни топиб гаплашиб кўнглим хиёл таскин топди. Албатта Талабалар шаҳарчасида юз берган воқеаларнинг айбдорлари топилиб тегишли жазони оладилар. Аммо фарзанди шу тўполонда жабр кўрган ота-онанинг аҳволини бир тасаввур этинг. Фарзандларимиз қаерда бўлмасин улар учун энг биринчи навбатда биз ота-оналар жавобгармиз. Ўғил-қизларимиз олис шаҳардагими, ёнимиздагими, қайси бир илм масканида таҳсил кўрмасин, улар доимо диққат марказимизда бўлишлари керак. Талаба фарзандларимизнинг сарф-ҳаражати, ўқишдан кейинги машғулоти кайфиятидан доимо кўз-қулоқ бўлиб туришимиз даркор. Айниқса бозор иқтисодиёти шароитидаги маълум қийинчиликлар даврида талабалар орасида ҳам ҳар хил кўнгилсиз ишларга оғиш кайфияти туғилиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Биз ота-оналар шуни ҳисобга олиб хушёр бўлишимиз, таълим-тарбиянинг барча чораларини кўришимиз лозим.

«Ўзбекистон» жамоа хўжалигининг бригада бошлиғи Содиқ Ҳафизов, савдо ходими Тўхтасин Тошматов, нафақахўр Ёрмат Қурбонов, ўқитувчи Солижон Ҳафизовлар ҳам талабалар тақдири, фарзандларимизга билим, тарбия бериш, бу борадаги муаммолар хусусида ўз фикрларини билдирдилар.

Қишлоқ тепасидаги кўҳна қалъа ҳалокати ҳақидаги афсона тубида, чуқур маъно бор. Фарзанд ота-она эккан ниҳолдир. Ота-онадан дунёга фарзанд меърос қолади. Уларнинг ҳунарманд, чуқур билим эгаси, ҳақиқий маданиятли, замонавий, ўзбек номини жаҳонда ардоқлашга муносиб кишилар бўлиб етишуви кўп жиҳатдан ота-онага боғлиқ.

Биз уларни дунёга келтирдикми, охиригача уларнинг ҳар бир ҳатти-ҳаракатларига ўзимизни жавобгар ҳис қилмоғимиз керак. Улар ҳақидаги яхши гап ҳам, аввало бизга келиб тегади. Бу табиий бир ҳол. Ахир биз — онамиз, биз — отамиз.

А. ИБОДИНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

СПОРТ

ОЛИСГА ЮГУРИШЛАР

● ЕНГИЛ атлетикачилар орасида олисга югурувчилар мавсумга ўзига хос тайёргарлик кўрадилар.

Келажакда марафон масофани босиб ўтишни ҳавас қилган югурувчилар дастлабки мусобақани республиканинг жанубида — Термиз шаҳрида ўтказишди. Бу ерда ташкил этилган Ўзбекистон биринчилигида турли шаҳарлардан тўпланган ҳар хил ёшдаги спортчилар ўзаро баҳслашдилар. Жумладан, эркаклар ва аёллар 12 километрга югуришган бўлса, ёшлар учун беш ва саккиз километрли масофа танланди. Ўсмирлар 3 ва 5 километрли йўлни босиб ўтишди. Спортча юриш бўйича баҳслар 5, 10, 15 ва 20 километрли қилиб белгиланди. Мусобақага пухта ҳозирлик кўрган Тошкент вилояти югурувчилари биринчи ўринни эгаллашди. Фарғона ва Андижон енгил атлетикачилари қолган икки фахрли ўринни олишди.

ЖАВОБСИЗ ТЎПЛАР

● «Пахтакор» футболчилари мавсумга тайёргарликни қизғин давом эттирмоқдалар.

Футболчиларимиз ўртоқлик учрашувларида куч синашиб маҳоратларини оширишга зўр беришмоқда. Уларнинг биринчи ва олий лига жамоалари билан ўйинлари қизғин ва муросасиз баҳсларга айланмоқда. Мухлислар футболчиларимизнинг «Помир» жамоаси билан учрашувидан қониқиш ҳосил қилдилар. Куни кеча эса пахтакорчилар Бишкекнинг «Олға» футболчиларини қабул қилишди. Учрашувда майдон эгалари дарвозага иккита жавобсиз тўп киритдилар. Дарвозани нишонга олишда М. Мирқосимов билан В. Қосумов маҳорат кўрсатишди. Ўринбосарлар жамоаси учрашувида ҳам майдон эгалари худди шу ҳисобда ғалаба қилишди.

СОВРИНЛИ ЎРИНЛАР

● КОСОН шаҳрида миллий кураш бўйича совриндорлик беллашуви ўтказилди.

Меҳнат фахрийси Ражаб Сафаров хотира-соврини учун ўтказилган мусобақа кўпчиликда қизиқиш уйғотди. Полвонлардан С. Қурбонов, Ш. Бобоқулов, С. Жумаев, Д. Ҳаққулов, Ҳ. Абдуллаев, К. Баратов, М. Номозов, Ў. Нормўминовлар фахрли ўринларни эгаллашди.

(«Ўзбекистон овози»нинг навбатдаги сони 1 февралда чиқади).

ЭЪЛОН ВА БИЛДИРУВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ «БАНКЛАР ВА БАНК ФАОЛИЯТИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚОНУНИ (50-модда)ГА МУВОФИҚ

ЎЗБЕКИСТОН САВДО ТИЖОРАТ БАНКИ 1992 ЙИЛ 1 ЯНВАРИГАЧА ДАВРДАГИ БАЛАНСНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

минг сўм

Моддалар номи	Қолдиқ маблағ: Фаол	Қолдиқ маблағ: Суст
Низом жамғармаси		26229
Эҳтиёт жамғармаси		397
Махсус ва бошқа жамғармалар		40
Банк кассаси	3000	
Давлат банкидаги ўзаро алоқа ҳисоби	10442	
Республика Давлат заёми облигациялари	7000	
Мижозларнинг ҳисоб рақамлари		18262
Берилган қарзлар	122164	
Депозит (сақлаш ёки бошқа бирор мақсад билан банкка қўйилган пул) ҳисоблар		56532
Банклараро қарзлар		27000
Ҳисоб-китоблардаги маблағлар		15670
Давлат банкининг эҳтиёт ҳисобидаги банк маблағлари	3576	
Хўжалик органларининг хўжалик фаолиятида иштирок этишга оид маблағлар	395	
Бошқа қарздор (дебитор)лар ва қарз берувчи кредиторлар	1129	2607
Асосий маблағлар	476	
Арзонбаҳо ва тез эскирадиган буюмлар ҳамда омбордаги қолдиқлар	18	
Келгуси даврларнинг даромадлари		678
Тақсимланган фойда		785
Жами:	148200	148200

ЙИЛ ЯКУНЛАРИ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН САВДО ТИЖОРАТ БАНКИНИНГ БАЛАНСДАГИ ФОЙДАСИ 2 МИЛЛИОН 219 МИНГ СЎМНИ ТАШКИЛ ЭТДИ ВА БУНДАН 977 МИНГ СЎМЛИК МАБЛАҒ БЮДЖЕТ ДАРОМАДИГА ЎТКАЗИЛДИ.

Ҳисобот йилида банк фаолияти Ўзбекистон давлат банкининг тафтиш хизмати томонидан текшириб борилди. Баланс маълумотларининг ҳақиқийлиги «Ўзбанкаудит» томонидан тасдиқланган.

ЎЗБЕКИСТОН САВДО ТИЖОРАТ БАНКИ.

«САРБОН» ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

МАНФААТДОР ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ИСРОИЛДА СИЗНИНГ РЕКЛАМАНГИЗ — СЎМЛАР ЭВАЗИГА

«САФАР-БЕХАТАР» фирмаси корхонангизнинг Сиз ташқи бозорда сотмоқчи бўлган маҳсулотлари ва товарларини тарғиб қилувчи тижорат материалларини Исроилда чиқадиган энг йирик рус ва иврит тилларидаги рўзномаларда чоп этиш имкониятини яратиб беради. Бундан ташқари, Сизнинг таклифингиз манфаатдор Исроиллик ва бошқа чет эллик ҳамкорлар билан энг қисқа муҳлатларда битимлар тузишни ўз зиммасига олган

HANERED COMPANY

ИҚТИСОДИЙ АХБОРОТЛАР БАНКИГА КЕЛИБ ТУШАДИ.

ЗАРУР ҲОЛЛАРДА СИЗ БИТИМ ТУЗИШ УЧУН ФИРМА ҲИСОБИДАН ИСРОИЛГА ТАКЛИФ ЭТИЛАСИЗ.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 78-57-54, 78-30-22.

«СТРОЙҚОММЕРБАНК»
ҚУРИЛИШ-ТИЖОРАТ БАНКИ
банк томонидан
«ПРОМЕТЕЙ» ЁШЛАР ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ БИРЛАШМАСИГА
1992 йил 30 апрелгача муҳлат билан 1 (бир) миллион сўм миқдорида пулга берилган
КАФОЛАТ МАЖБУРИЯТИ
БЕКОР ҚИЛИНГАНЛИГИНИ БИЛДИРАДИ

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

Ўзбекистон Республика Маданият вазирлиги ва М. Турғунбоева номидаги ўзбек халқ рақс «Баҳор» ансамбли жамоалари Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист З. Мадраҳимовага онаси **Эргашхон МИРМАҲМУДОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республика Маданият вазирлиги ва М. Турғунбоева номидаги ўзбек халқ рақс «Баҳор» ансамбли жамоалари раққоса С. Эшмуродовага онаси **Бибиража РАҲМОНОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикасининг Савдо вазирлиги, жумҳурият «Ўзоптгалантерея» идораси ва унинг вилоят савдо базалари жамоалари идора бошлиғи У. Т. Азизовга онаси **Комила АЗИЗОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги «Ўзплодоовощвинпром» Концерни аппарати жамоаси маркетинг ва минтақалараро алоқа Бошқармаси бошлиғи У. Т. Азизовга онаси **Комила АЗИЗОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат Иқтисодиёт университети раҳбарияти ва ходимлари Университетнинг Қўқон шаҳридаги ўқув-консультация пунктининг мудири М. М. Саъдуллаевага онаси **Саодатхон МУЛЛАЖОНОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Ҳ. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари) Т. Н. НАЖМИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Я. ТУХТАЕВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, М. ХАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХУЖАЕВ (масъул котиб) М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИКМАТОВ.

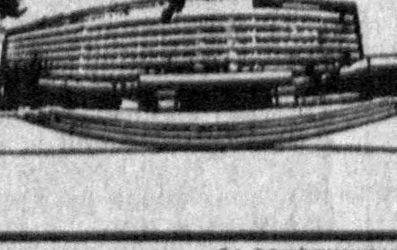

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, Тошкент–ГСП, Ленинград кўчаси, 32.

БЎЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06; қайта қуриш ва ижтимоий адолат — 32-55-70, 32-53-20; партия турмуши, советлар ҳаёти, назария ва мафкура — 33-34-69, 33-38-95, 32-53-97, 32-57-19, 32-54-18; саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 33-81-48, 32-53-14, 32-54-09; деҳқончилик саноати — 33-76-04, 33-07-20, 32-53-70; иқтисодиёт ва ҳаёт — 33-12-16, 32-57-20; фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21; адабиёт, санъат, тил ва публицистика — 33-20-36, 33-12-56, 32-54-36, 32-55-16; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 33-14-24, 32-55-17; аҳлоқ-одоб — 32-54-29; фельетонлар — 32-54-27; безатиш — 32-57-22.

ЎЗМУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-48-85, Бухорода — 3-96-12, Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-25-79, Наманганда — 6-54-11, Нукусда — 2-42-62, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-20, Урганчда — 6-80-04, Фарғонада — 6-90-89.

«Ўзбекистон овози» («Голос Узбекистана») — общественно-политическая газета Народно-демократической партии Узбекистана.

● 367.500 нусхада чоп этилмоқда.

Буюртма № 11.

№ 22.

Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди—21.30. Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000 Тошкент шаҳри. Ленинград кўчаси, 32. 1 2 3 4 5 6 7/8 9 10 11 12.